

«SLOVENE» velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 100—
za pol leta 55—
za četrt leta 30—
za en mesec 10—
Za izposojništvo celotno K 140—
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto K 20—
za izposojništvo 25—

SLOVENE

== Inzerati: ==
Enostolpna petstvarica (39 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 2—
uradni razglasil, poslaan
itd. po K 3—
Pri naročilu nad 10 objav
popust.
Najmanjši oglas 39/9 mm K 6—
Izhaja vsak dan (izvzema) po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nevrnjenost pisma ne
sprejema. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Direktna pogajanja v Belemgradu.

Revizija naredb — pogoj opozicije.

LDU. Beograd, 7. februarja. Vse sku-
pine opozicijskega bloka so že predale
svoje odgovore predsedniku začasnega
parlamenta dr. Pavloviću, ki je včeraj po-
poldne predložil prestolonasledniku regen-
tu svoje poročilo ter mu dostavil odgovore
omenjenih strank. S tem je izvršil svojo
mislo. Vse te skupine izražajo svojo pri-
pravljenost, da se odzovejo regentovemu
povabilu h koncentraciji vseh sil v držav-
ni upravi. V začetku pogajanj je nastopala
vsaka izmed teh strank posebej, včeraj pa
je vsa opozicija začela skupna pogajanja.
Stališče radikalcev še ni popolnoma jasno.
Sedaj stavljajo radikali nov pogoj, nam-
reč da morajo v primeru, ako ne bi dobili
ministrskega predsedništva, dobiti naj-
manj ministrstvo za zunanje stvari. Narod-
ni klub kaže mnogo več sprajljivosti, do-
čim klub dr. Korošca zahteva razen vlade
v Sloveniji tudi ukinjenje nekaterih vlad-
nih naredb, ki so že uveljavljene; med dru-
gim zahteva tudi, da se prekliče naredba
glede državnega pospeševanja sokolstva.
Včeraj so se pričela direktna pogajanja
med opozicijo in vlado. Vsaka izmed teh
dveh skupin je poslala k pogajanjem po
enega delegata. Tako je bil delegat opo-
zicije dr. Korošec, delegat vlade pa mi-
nister za pravosodstvo dr. Kosta Timotije-
vić. Včeraj popoldne sta se delegata se-
stala k prvi konferenci, ki je trajala zelo
dolgo, ni pa privedla do nobenega rezul-
tata, kar je dr. Korošec izjavil ministru
dr. Timotijeviću, da smatra on to posveto-
vanje zgolj za prazen, informativen raz-
govor. Kakor se govori v dobro poučenih
parlamentarnih krogih, je opozicija o pri-
liki tega sestanka stavila iznova na dnev-
ni red razna vprašanja glede osebnosti. Za
narodno predstavništvo zahteva opozicija
obsežen program, nadalje gotove izpre-
membe v pokrajinskih vladah in revizijo
dosedanjih vladnih naredb. Vse to bi pomenilo povratek k pr-
votnim bistvenim zahtevam opozicije. Na-
sproti temu vztraja vlada na stališču, da
naj se skliče narodno predstavništvo, ki
bi imelo izdelati volilni red, nato pa bi se
razpustilo ter bi se pripravile nove volit-
ve. Definitivni rezultat pogajanj pa se po
vesteh iz vladnih krogov mora doseči naj-
kasneje do ponedeljka, ker hoče vlada do
16. t. m. biti popolnoma na jasnem glede
usode narodnega predstavništva. V vseh
političnih krogih pa splošno prevladuje
vtis, da bo le težko prišlo do sporazuma,
zakaj ako bi bil potek načelnih pogajanj

ugoden, bi se pogovori vendar mogli raz-
biti na raznih osebnih vprašanjih, kar do-
kazuje zlasti potek včerajšnjega sestanka
dr. Korošca z dr. Timotijevićem. Radikali
so že včeraj precej odkrito dali razumeti,
da nimajo posebne želje vstopiti v kabi-
net. To potrjuje zlasti njihov sinočnji sklep,
da bodo izključili iz stranke vsakega svo-
jega člana, ki bi hotel vstopiti v vlado.

Besedilo londonskega pakta izročeno.

LDU Beograd, 7. febr. Včeraj po-
poldne sta posetila ministrskega pred-
sednika Davidovića francoski in an-
gleški poslanik ter sta mu izročila be-
sedilo londonskega pakta. Interveni-
rala sta tudi z ozirom na najnovejši
predlog zaveznikov. Demarša je bila
izročena v zelo prisrčnem tonu.

Bojazen pred namera- vanim zločinom.

Zadnji velevažni akt poslavljaljočega
se Clemenceauja je bil ultimatum Jugo-
slaviji. Vrhovna konferenca je mislila
vprašanje Jadrana, s katerim se je pe-
čala celo leto, rešiti s kratko in energič-
no potezo. Znan je odločni odklonilni od-
govor Jugoslavije in vendar ententa ni
izvršila londonske pogodbe, s katero je
Jugoslaviji v ultimatu zagotovila. Kje tičijo
vzroki, da so zavezniki postali odjenjivi?
Vzroki morajo biti zelo tehtni in zelo
važni, sicer bi danes po dalmacijski obali
že vihrala italijanska zastava.

Prvi vzrok je zadržanje Amerike.
Wilson londonske pogodbe ni podpisal in
je izdelal svoj načrt o rešitvi tega pro-
blema. Vsako drugo možnost on odklanja,
ker je itak šel v svojem načrtu do skraj-
nih mej. Amerika tudi ni čakala prav nič
z izjavo, da se ne strinja z ultimatom, ka-
kor se v obče ne strinja z »mirovno«
politiko konference in z njenim reševanjem
narodnostnih problemov. Bogata Amerika
je pa tudi še danes zelo važen faktor v
gospodarskem življenju zaveznikov drž-
jav. Nasilna rešitev jadranskega proble-
ma bi pomenila torej popolni prelom z
Wilsonom.

V Franciji se je začel z novim mi-
nistvom tudi novi kurz v zunanji politiki.
Clemenceau je bil nevtrajni diktator v
ententi in je narekoval mirovne pogodbe
s stališča imperializma. Zadnje volitve za
predsednika so ga poslale v pokoj in z
njim vred tudi nekaj imperialistične po-
litike. Nova vlada hoče začeti zopet s

spravno smerjo v politiki; zato Millerand
ne mara biti deležen pri nasilstvu, ki ga
namerava Italija izvršiti nad zavezniško
državo, ki je žrtvovala toliko krvi za do-
sega zavezniške zmage. Govorilo se je
celo po listih, da se je Millerand ponudil
kot posredovalec med Rimom in Belgra-
dom. Dne 2. februarja so časopisi prinesli
sicer vladni dementi, vendar se iz urad-
nega besedila da jasno brati, da Francija
nasprotuje vsakemu nasilstvu. »Vlada se
bo popolnoma zdrževala vsake iniciative,
ona bo vestno študirala in presojala vsak
nasvet, ki ji bo došel iz Belgrada in iz
Rima v interesu pravične rešitve jadrans-
kega vprašanja.« Z drugimi besedami,
Francija hoče, da se reši kriza spravnim
potom, s pogajanjem in v sporazumu obeh
držav brez vsakega nasilja. To je očiten
pokret nazaj k prvotnim ciljem mirovne
konference.

Anglija je morala svojo pozornost obr-
niti drugam. Ruska sovjetska republika je
v svojem zmagovalnem razmahu začela
ogrožati angleško območje v Aziji, bol-
ševizem trka na vrata stomilijonskega in-
dijskega naroda. Zato je njen veliki
interes sedaj, odbiti nevarnost, ki preti
njej sami, vsa druga vprašanja so za njo
problemi druge vrste.

Tako je ostal italijanski imperializem
trenotno osamljen, preslab, da bi z lastno
roko izvršil nasilstvo nad Jugoslavijo. So
pa tudi v Italiji močne stranke, ki so z
gospodarskega vidika za prijateljsko zve-
zo med Italijo in Jugoslavijo.

So pa tudi še drugi vzroki, ki nam
razlagajo popuščanje nasilne politike en-
tente. Jugoslovansko gibanje je v polnem
teku in v živem razvoju, tako, da ga ne
bo več mogoče zavirati, tim manj udusiti.
In ta razvoj potrebuje izhoda na morje,
prostegega dostopa na odprto svobodno
morje.

Kaj pričakuje ententa, ako se v tre-
nutku usilijo Jugoslaviji mirovni pogoji,
ki bi jo v gospodarskem razvoju ovirali
in ententnim državam nakopali sovraštvo?
1. Italija dobi v zasedene slovanske
krajine pogubno prebivalstvo. Tlačeno bene-
ško slovansko pleme se ojači s stolisoci
bratov, katere je krivičen mir odtrgal od
svoje prave domovine. Slovani bodo pod-
minirali na vsak mogoč način italijansko
moč, podpirani moralno in materialno od
bratske domovine, tako da bodo za njo
nevaren, nezanesljiv prirastek, močan do-
volj, ki bo državi delal vedno novih skrbi
in bo Jugoslaviji nudil vedno priliko za
vmešavanje.

2. Ako se Jugoslaviji zatvori morje,
pomeni to za njo uničenje gospodarskega
razvoja. In ona mora v svoji zunanji po-
litiki iskati smernic, po katerih se bo tega

smrtnega objema rešila. Z njo vred bodo
iskale izhoda na morje vse nove države
razpadle monarhije, osobito Češkoslova-
ška, Mažarska in Nemška Avstrija. S tega
vidika ostoji velika gospodarska nevar-
nost za Italijo, kateri so politiki entente
dali ime »podonavske federacije«.

To bi bila nova oblika predvojne in
medvojne »srednje Evrope«, katero so za-
vezniki mislili uničiti s svojo zmago. Ita-
lija bi imela pred seboj gospodarski inte-
resni blok, močnejši in solidnejši, kakor
je bil oni bivše Avstro-ogrske in boj proti
njemu bi bil brezuspešen. Tako bi jadrans-
ko vprašanje izbruhnilo znova z večjim
povdankom in z resnejšimi posledici. Ta
gospodarski blok bi zopet odcepil zapad
od vzhoda, entente države od vzhodno-
slovanskih. To je vprašanje, s katerim se
bavi osobito Italija in ki ravno v tej drž-
vi zbujajo vedno nove pristaje za pacifi-
stično politiko. Jugoslavija naj postane
obenem z Italijo čuvarica Adrije. Tako
vidimo, da pri rešitvi narodnih problemov
niso merodajni principi pravičnosti, am-
pak samo gospodarski interesi vidiki ve-
likih držav. Štiriletna vojska je narode
samo drugače grupirala in jih zbrala za
nove boje v bodočnosti.

Druga pot, ki je Jugoslaviji in njeni
politiki zarisana, ako se jadransko
vprašanje reši za njo neugod-
no, je smer po Balkanu in tam do morja.
Med Bolgarijo in kraljestvom Srbov, Hr-
vatov in Slovencev bi prišlo do sporazu-
ma in združenja in tako bi Jugoslavija
segala od obali Adrije do Črnega in egej-
skega morja. Ne z nasilnim imperializ-
mom, ampak s prijateljsko gospodarsko
asimilacijo z bolgarskim plemenom. In v
tem trenutku, bi Italija zaigrala vlogo, ki
jo hoče še igrati na Balkanu, v tem hipu
je tudi njena nadvlada v izločnem delu
Sredozemskega morja v nevarnosti. In
Jugoslavija, ki je gospodar Balkana, si
upa jadransko in primorsko vprašanje
rešiti z lastno močjo in svoj prilogi in tako
zbrati pod svoje okrilje vse krvne svoje
sinove. Tudi to bodočnost vidi ententa,
zato pa si skuša Jugoslavijo obdržati v
prijateljski zvezi.

Še tretji vidik se odpira za Jugosla-
vijo, ko bo iskala zaveznikov v boju za
svojo gospodarsko neodvisnost. V Rusiji
bo brezdvoma vstalo nanovo slovansko.
Ves pokret boljševiške propagande jasno
kaže, da hoče združiti sovjetska republi-
ka vsa raztrgana in razkosana plemena
bavše caristične države v eno zvezo, ki
bo, mlada in močna in zdrava, nosila iz-
razit pečat slovanstva. Nova Rusija je ve-
lika slovanska država in Jugoslavija se
mora v svoji gospodarski politiki orien-
tirati tja proti Rusiji in gledati, da bo kri-

LISTEK.

A. Remec:

Dobrotnik.

(Konec.)

10. 7. 1913.

Danes sem govoril z Mravljo in ga
vprašal, kaj je z njegovim imetjem. Pove-
dal mi je, da je pravzaprav berač. Od svo-
je penzije živi, vse drugo bogastvo mu je
vzela dobrotelost med živimi. Sam je,
a sem prepričan, da ima nešteto družin,
ki bi ga ljubile kakor očeta, če bi to hotel
od njih.

Mnogi moške so mu hvaležni, ki so
mu kot dijački hodili kazat spričevala po
sklepu šolskega leta in bili deležni nje-
gove dobrote.

Profesor Rodič mi je pripovedoval,
kako zna Mravlja prikrivati svojo dobro-
delnost. Že v tistih davnih letih, ko so ho-
dili potujoči študentje k njemu, se znal
stisniti roko človeku tako, da ni vedel,
kdaj mu je ostal v roki bankovec ali zlat.
Živa duša ne bi bila spoznala, kdo je ob-
darovanec in kdo darovalec.

Kmetiču, ki mu je poginila žival, je
prišel po pošti od neznane strani denar,
s katerim si je opomogel.

Učitelju, ki je služil v isti vasi kakor
moj prijatelj Mravlja, je bil krstni in bir-

manski boter — osmero otrok, ki jim je
vsem on pomagal do kruha.

V mestu je trgovec, ki še sedaj pre-
iskuje, kdo ga je rešil poloma pred leti.
Bolezen v hiši, nesreča pri kupčiji sta ga
privedla skoraj do konkurza. Nemeke dne
pride neznan človek k njemu, pove, da
ima od neke osebe naročilo, kupiti vso
njegovo zalogo blaga za vsako ceno. Tr-
govec proda in se reši — a še danes ne
ve, kdo je njegov dobrotnik.

Včasih mora biti tudi profesor Rodič
za posredovalca, da ostane Mravlja nepo-
znan in mu ni treba sprejemati zahval.

Vse to mi je pripovedoval Rodič.

Jaz sedaj ne vem, ali je bolje poma-
gati ljudem v življenju, ali po smrti.

Bojim se nehvaležnosti, ki je ponav-
jadi plačilo sveta. Seveda, prijatelju
Mravlji je vseeno, ker mu ni do hvalež-
nosti in se skriva ljudem, ki jim je poma-
gal. Edini Rodič ga pozna, in še on ne ve
za vsa njegova dobra dela.

Jaz sem pa drugačen človek. Rad bi
vedel že sedaj, kaj bodo rekli o meni tisti
ljudje, ki jim bom dal s svojim imetjem
dom in zavetišče za starost, ko bodo tako
sami, kakor sem sedaj jaz.

V ubožnico pojdem enkrat pogledat,
da bom videl, kako je tam ljudem.

Vendar se mi zdi, da je moj načrt
boljši od onega, ki ga je izbral prijatelj
Mravlja. On je živ dajal živim, jaz bom
pa po svoji smrti živim dobroto delil.

Dočim bodo Mravljevi obdarovanci
v življenju pozabili nanj in so že morda
mnogi pozabili, bo moj zavod s kamenitimi
črkami mojega imena stal stoletja in po-
magal trpečemu človeštvu...

15. 7. 1913.

Z neveselimi čustvi sem danes odšel
iz ubožnice. Gledal sem tam ljudi in spo-
znal, da se niti ne zavedajo, da jim člove-
štvo izkazuje dobroto.

Eden mi je tožil, da se počuti kakor
v jetnišnici, ker mora biti vse tako, kakor
zahteva strogi hišni red.

»Tobaka nimam!« mi je tožil sedem-
desetleten možiček s sivo institutsko ka-
po na glavi. »A tudi če bi ga imel, bi ga
ne mogel in ne smel kaditi, kakor bi si
sam želel... Hišni red, gospod, ta nas
tlači...«

Dal sem mu deset svojih smotk in
odšel.

Čutim, da sem osamljen in Mravlji še
bolj zavidam Rodiča in njegovo družino.

Z višjega, občečloveškega stališča
utegnem morda vendar boljše ravnati, da
ostanem pri svojem prvotnem načrtu, ki
je že v testamentu: da volim vse svoje
premoženje za hiralnico starcem brez
svojevcev in brez imetja.

Samo študirati bi bilo treba, kakšen
hišni red bi moral biti v tem zavodu, da
bi bili njegovi stanovalci zadovoljni in bi
se name s hvaležnostjo spominjali... Vse-
kakor bi bilo treba misliti tudi na tobak

Vse to je zadeva časa. Moral bi sam
za kak teden v tak zavod, živeti, kakor
zahteva tam hišni red, potem bi morda
spoznal vse napake, ki delajo ljudem, ki
tam žive, življenje neprijetno.

Pozneje... pozneje...

20. 7. 1913.

Danes sem bil pri ravnatelju hiralni-
ce, da izvedem svoj načrt; ki mi ne da mi-
ru. Predstavil sem se mu in ga prosil, naj
me sprejme za kak teden dni v zavod po-
polnoma na isti način kakor vsakega star-
ca, ki se loči od ljudi in gre iz svojega
razpadajočega ali že razpadlega doma v
zavetje, ki mu ga je postavilo človeštvo,
da čaka tam brez skrbi na smrt.

Prosil sem ravnatelja, naj mi preskrbi
obleko in institutsko čepico, naj mi da
skodelico, da bom hodil z njo kakor drugi
po jed, ko zavoni zvonec, in naj mi od-
kaže eno izmed postelj v prostorni spal-
nici teh ljudi, ki so se poslovili od člove-
ške družbe, ki so jim usahnili življenjske
moči.

Ravnatelj me je začudeno gledal.
Po dolgem molku mi je povedal svoje
pomisleke.

»Gospod rentir. Vaša ideja je sicer
lepa, a neizvedljiva. V prvi vrsti prepo-
veduje hišni red tak poizkusen spriem
v naš zavod; zakaj v statutih stoji: Vsak
preskrbovanec ostane v zavodu do smrti
ali pa do dobre itd. Za Vaš načrt bi se
tako poizkusno bivanje v našem, šolski

la svoje potrebe z zakladi, ki jih producira ta bogata država. V zunanji politiki se bosta slovanski državi zopet podpirali in zopet si stojita nasproti orjent in okcident, vzhod in zahod v Evropi.

To ni mikaven razgled, ki se odpira vrhovnemu svetu na »mirovni« konference sedaj, ko se rešuje jadransko vprašanje. Jadran je evropski problem prve vrste, zato je treba za to rešitev dragocenega študija. Ali nič študija, ampak pravičnosti, praktične pravičnosti, ki se ne skriva za imperializmom. Na podlagi pravične rešitve tega problema in vseh drugih, ki jih je razločil pohlep po moči, se bo mogla upostaviti liga narodov, ki bo čuvala mir med narodi in državami.

Pripomniti se mora, da imajo ravno proletariatske organizacije vseh držav največ smisla za pravičnost in da so ravno njih glasila, katerim gre ta hvala, da neustrašeno branijo pravice malih narodov proti vsem krivičnim nasilstvom mirovne imperializma.

Nedolžnost.

Zelo neokusno je, če sede star grešnik za kateder in daja na vse strani sentimentalne nauke. To vlogo je prevzel večrajšnji »Slovenski Narod«. Z vsi silo se je zavzel za politiko dr. Žerjave. Bridko se pritožuje nad pisavo »Slovenca« in posebno »Večernega lista«, ki da ne poznata trohice krščanske ljubezni, ker dr. Žerjavovo politiko pobijata. Dr. Žerjav je vendar človek, katerega dičijo velike vrline, vzklika ves vzradošen. Izvršni odbor slov. demokratske stranke je šele v zadnji seji odkril vso velikodušnost in plemenitost tega mladega moža. Pri tej seji je odkril tudi šele pravi vzrok njegove demisije. Ker ne more vseh bednih in revnih nasiti, zato se je žrtvoval in dal svojo predsedniško čast na razpolago. Načelstvo demokratske stranke hoče ustvariti junaka in se je zato postavilo v pozo užaljenih in razžaljenih. Mi verujemo, da je treznim elementom v liberalni stranki težko braniti zavoženo in docela katastrofalno politiko dr. Žerjavovo. Umljivo nam je tudi, da išče sedaj po vzrokih in razlogih, kako bi potegnili zavoženo politiko svojega vročkrvnega, nepremišljenega samostrankarja-predsednika iz močvirja. To je težko, razumemo. Nerazumljivo pa je, da zahteva načelstvo liberalne stranke, naj V. L. S. sama pomaga prikrivati in zakrivati grehe politika, ki je vpeljal v našo deželo nasilje in absolutizem, kakor ni nikdar še niti približno paševal v naši deželi. Ali naj gremo molče mimo nasilja, ki ga je izvajal nasproti avtonomnim občinam? Ali naj bodo res vse občine, ki so slučajno v rokah nasprotnih strank, izročene strankarski samovolji človeka, ki ga je nebrzdana strankarska strast dvignila na predsedniški sedež? Ali naj pozabimo okrožnico J. D. S. na vse svoje organizacije, da naj nastopijo sedaj, ko je odlični njih strankar postal predsednik deželne vlade, proti našim občinskim odborom in je resnično ta njih odlični strankar iz ničevih razlogov razpuščal občinske odbore drugega za drugim? Če bi vse pozabili, tega nasilja proti ljudskim pravicam ne bomo pozabili. Vsaka strast ima svoje meje in tako ima tudi strankarska svoje. Ustaviti se mora pred ograjo postavljene in tega mlad strankar na predsedniškem mestu ni poznal. Ves vladni aparat je vpregel v strankarski voz in zapeljal v boj za svoje strankarske interese. Mar je stranka država? Mar so stranke, ki slučajno niso na vladi, brezpravne? In to načelo je slavilo orgije v dobi tega pa-

ševanja. Kje je zborovalna svoboda? Par kričavec sme s tiho vladno potuho razbijati shode, ne da bi se jim skrivil le las. Še več! Razbiti so smeli občini zbor najvažnejše kmetske organizacije, mladi strankar na predsedniškem sedežu jim da za to protipostavnost še bogato plačilo. Pravila kmetijske družbe vpijejo jasno, da je družba avtonomna, pravila more izpreminjati in prenehati jih, razširjati in zoževati le občini zbor. Mladi strankar pa razveljavi brez premišljanja cinično sklepe občnega zbora, ki je bil pravilno v smislu določil društvenih pravil sklican. Sklepi so bili neljubi stranki, ergo so neveljavni. Če se tako dela revolucija od zgoraj, če se tako izpodkopa temelji zaupanja v pravo in pravico, kdo bo tak drzen, da more zahtevati od nas, naj molčimo in mirno gledamo? In kaj naj rečemo, če se javni organi, zaupajoči v zaščito mladega predsednika, v svoji službeni lastnosti postavljajo v strankarsko službo in zlorablajo svojo državno oziroma uradniško avtoriteto v strankarsko agitacijo? Ali ni to pot najgrše korupcije? In kdor se upa povzdigniti glas proti tem gnili, napravnost blaznim razmeram, ali ga ne zaznamujejo z znamenjem protidržavnega rovarja in ga tirajo v zapore? Kje je osebna svoboda, kje ustavno zajamčena kritika, če je agitacija za drugo stranko protidržavno dejanje in kritika nasprotnih strank hudodelstvo? In kaj naj rečemo, če se drzne dvigniti take očitke proti osebam, ki so se žrtvovali za državno misel?

Danes ni še čas, da bi dvignili zastor in odkrili vse nečedne intrige proti naši stranki, ki so se godile za kulisami. Tudi za to pride čas. Mi nismo dovzetni za ginljive pridige tedaj, kadar se z absolutističnim kijem bije na politiki. Zadnje leto nas je dovolj naučilo. Manire liberalnih politikov mladega in kakor vidimo tudi starega kova so ostale iste. Niti za las se niso izpremenile. Zlorabili so zadošno našo dobro voljo. Naučili so nas pa le v toliko, da vemo za vselej: strankarsko stališče je vam višje kakor vsako drugo. Načelstvo liberalne stranke je samo prepričano, da jih je dr. Žerjav s svojo politiko zvodil v precep, iz katerega se ne morejo brez velike škode več rešiti. Ali ni to načelstvo priznalo, ko je javno konstatiralo, da mora dr. Žerjav na zahtevo stranke demisionirati, ker je njegova oseba kot taka ovira za ugodno rešitev krize v deželni vladi? Mislimo na naravnost zvodniško vlogo, ki jo je igral dr. Žerjav pri reševanju valutnega vprašanja. Ali ni on javno varal javno mnenje? Ko bi ne imel on in njegova stranka drugega greha nad seboj kakor tega, da sta aktivno in pasivno sodelovala pri rešitvi valutnega vprašanja, in da pri tem še metala ljudstvu pesek v oči, to samo na sebi bi zadoštovalo, da se dvigne javen odpor proti njima in jih odnese s pozorišča.

Nas ne briga mož zasebnik »z velikimi vrlinami«. Mi vidimo v javnosti moža z velikimi in neodpuštnimi političnimi grehi. Ker služimo javnosti, smo dolžni, da pobijamo sistem, ki ga skuša ta mož v javnosti uveljaviti. Ker krije JDS njegove gospodarske in politične grehe s plaščem svoje politične veljave, je seveda soodgovorna za vse nezakonitosti in vsa nasilja, ki jih je zagrešil v teku svojega predsedovanja. In če Slov. Narod v svoji notici povdarja, da »dr. Žerjav neprestano in s pogumom jeklenega moža zahte-

va, da se mora denar za ubožno akcijo dejansko odkazati,« moramo konstatirati, da ni to v nobeni primeri škoda, ki jo bo imelo naše ljudstvo od valutne reforme, ki jo je izvedel minister Veljkovič z aktivno in pasivno asistenco JDS, posebno tudi dr. Žerjava. Ko se bo začela ta reforma izvajati, ne dvomimo, da bo proti njim vse »kar pošteno misli v Sloveniji.«

Vlada preklic!

Z verno, ki bi bila posnemanja vredna ob drugih prilikah v dobrobit cele Jugoslavije, vrgla se je naša nikomur odgovorna strankarska vlada na rešitev valutnega vprašanja v prid dinarskim imejteljem na ogromno škodo prebivalstva kronskih pokrajin. Vse delo je bilo započeto in izvršeno brez parlamenta in ne meneč se za odločen protest vseh gospodarskih slojev in vseh strank brez izjeme v kronskih pokrajinah — v onih pokrajinah, ki dejansko s svojimi produktivnimi sredstvi šele omogočajo obstoj Jugoslavije; kajti Srbija se niti pred vojno ni mogla gospodarsko vzdrževati in je živela v izdatni meri od milosti drugih držav, v vojnem času pa so bili njeni dohodki dejansko in izključno samo posojila tujih držav. Glej izjavo finančnega ministra o priliki predložitve proračuna.

Ni namen teh vrstic, očitati komu revščino ali v kateremkoli oziru kratiti neveljavne zasluge Srbije za naše osvobojenje. V polni meri naj bi bila Srbija deležna onih dobrot, koje so ji v gnotnem oziru zavezniki obljubljali. Njen bankovec dinar se bode brezdomno sedaj, ko je vsa Jugoslavija prevzela jamstvo zanj, hitro opomogel in dobil plačilno možnost na mednarodnem trgu, kakor jo more imeti bankovec, ki se ne more naslanjati na kovinsko zalogo, marveč sloni le na jamstvu države, kajti zaupanje na mednarodnem trgu v plačilna sredstva kake države je odvisno od njenega gospodarstva, ki se izraža v sigurnosti premoženja državljanov in v takem proračunu, ki izkazuje za tekoče potrebščine tudi dovolj rednih dohodkov, ne da bi bil davčni vijak nategnjen do skrajnosti.

Sigurnost premoženja državljanov je predpogoj njih zadovoljnosti in najboljša jamstvo za redni pravilni gospodarski razvitek. Kako se pa postopa pri nas?

Niti ena obljuba, izrečena o priliki ujedinenja, se do danes še ni izpolnila.

Danes vlada Jugoslavijo skupina ljudi, ki nikomr ni odgovorna in nima nobene sposobnosti. Gospodari s premoženjem ljudstva, kakor se ji poljubi. Skoki ministrstev prekašajo že skoke najelastičnejšega cirkus-klovna.

Namesto da bi bila državna uprava takoj o priliki žigosanja kronskih bankovcev proglasila ne le dejansko, marveč tudi formalno žigosano krono jugoslovanskim denarjem in mu tako vsaj ohranila tedanja mednarodno vrednost, ga je začela sistematično uničevati. Ljudstvo nepoučeno in strankarsko zaslepljeno je pa mirno gledalo brez odpora, kako se uničuje njegovo premoženje po ljudeh, ki so bili v prvi vrsti poklicani, ščititi ljudstvu premoženje.

Absolutizem, kakor ga niti slaboglasna Turčija ni poznala, je zavlada vsepovsod.

»Narodnogospodarski vestnik« navaja cel rožni venec nesrečnih in škodljivih

podvzetij centralne vlade.

Tako n. pr. enakovrednost naše krono z nemškoavstrijsko krono o priliki kompenzacijske pogodbe, kar se je moralo seveda preklicati,

dalje določitev cen predmetov lekar-narjev v dinarjih v službenem razmerju 1 : 3,

dalje povečanje števila svojega urad-ništva, kateremu je obljubila plače v dinarjih, četudi so službovali v kronskih pokrajinah in mu v kro-nah izplačevali,

dalje se je določila v novembru rela-cija pri plačevanju javnih dajatev 1 : 3,50, dalje je vlada grozila odtegniti iz pro-meta 20% kronskih bankovcev, kar je dejansko storila in je povzročila dvig rela-cije 1 : 4,50. Doseglo se je namreč ravno nasprotno od tega kar bi bilo pričakovati po zmanjšanju krožečega kron-skega denarja, — kajti vsakdo je vedel, da onih pridržanih 20% nikakor ne bode dejansko odtegnjenih iz prometa, marveč je bilo to le na silno posojilo. Kajti s temi pridržanimi bankovci je drža-va začela plačevati svoje dinarske obveze. Dolg na bankovcih kronske vrednosti se je vsled izdanih državnih bo-nov dvignil za eno milijardo, zopet le v škodo kronske vrednosti. Vse to ima vlada na vesti!

Ker pa se ljudstvo vedno še ne zga-ne in hoče morda čakati, da se mu bodo začele po kaki uradni naredbi, ki so postale sedaj edino merodajne — kajti za obstojee zakone se vlada itak več ne zmeni, — na živem telesu rezati jermenje na hrbtu — ni čuda, če si vlada upa ustaliti za vedno relacijo 1 : 4, po kateri je enkrat za vselej pribito, da se naša kronska vrednost ne more nikdar več dvigniti do svoje notranje vrednosti.

Pa ne samo za bankovce gre pri tej najnovejši naredbi, marveč za vse med-sebojno razmerje dolžnika proti upniku, za ves knjižni promet. Nikdar se nam krona ne more dvigniti na predvojno mero le vsled nesmiselne ali zlobne vladne na-redb.

In ljudstvo še vedno čaka, kdaj mu pride pomoč, ali se pa ne zaveda udarcev, ki mu jih vlada zadaja.

Sklicujte shode, poučujte ljudi, opozo-rite sedanje voditelje, naj vsaj v tej stvari ne poznajo strankarstva, katerega si v teh resnih časih ne moremo privoščiti. Stopite kakor en mož na plan in zakličite ministrom in njih svetovalcem: Poberite se, odkoder ste prišli! Uničujte, če vam drago, svoje premoženje, našega se pa ne dotikajte, sicer se drugače pogledamo!

Kaj ni še dovolj, da smo z draginjo za vse potrebščine že dosegli višino, kakršno more izkazovati le še Nemška Avstrija, ki je na robu propada? Z valutno regulacijo po vladnem programu se bode ta draginja neprimerno dvignila in zopet bo vlada svojim uslužbencem morala povišati plače, s tem pa zopet poslabšala državni proračun, ki že sedaj izkazuje din. 876.858.437 ali kron 3.507.433.848, okroglo 3 1/2 mili-jarde kron deficita, približno toliko, ko-likor ga je stara Avstrija napravila skupno v deset predvojnih letih.

Kdo bode pa privatnikom dvignil do-hodke za nabavo najnujnejših potrebščin, vlada ne vpraša in se zanje sploh ne briga.

Vse ono verižništvo in tihotapstvo ob italijanski meji je povzročila nesrečna vladna gospodarska politika s sistematič-nim uničevanjem krono; kajti ves ta promet sloni izključno le na valutni razliki. Pripisati je vladi na rovaš ne le izgube na premoženju, ki sega v milijarde, marveč tudi vso mržnjo do dela, bodisi ozega od strani delojemalca kakor od strani delodajalca, kajti za ne-določene nesigurne dohodke se ne bo nihče trudil...

Če nas hoče vlada rešiti hude gospo-darske nesreče, mora nemudoma preklicati svoje nesmiselne naredbe v valutnem vpraša-nju ter predložiti to važno zadevo parla-mentu.

Država SHS.

Radikalni kandidatje.

LDU. Belgrad, 7. februarja. Ako pride do sestave koncentracijskega kabineta, bi bili kandidati opozicije: za radikalno stranko dr. Vesnić, Pasić, dr. Ninčić in dr. Velizar Janković, za Jugoslovanski klub dr. Korošec in Gostinčar, za Narodni klub pa dr. Drinković in dr. Šurmin.

Konference klubov.

LDU. Belgrad, 7. februarja. Včeraj ob desetih so imeli poslanci Jugoslovenskega kluba sejo. Opoldne so se napotili k gosp. Protiću na posvetovanje.

LDU. Belgrad, 7. februarja. Večina poslancev demokratske stranke stoji na stališču, da se morajo izvesti volitve za konstituanto, ne pa za definitivno narod-no predstavništvo.

ne imelo pomena. Videli bi same nezado-voljne, bolehe, stare ljudi, ki nimajo več zmisla in moči, da bi se prilagodili raz-meram in predpisom v zavodu in zato sa-mo grajajo vse, kar jim krati njih tekem dolgih let priučene pravice in navade. Tretjič pa bi se gotovo izvedelo na ta ali drug način, da ste storili tak poizkus. Kako bi javnost ta Vaš korak sodila, si lahko mislite...

»Kako menite to?« sem ga vprašal. »Imeli bi Vas za prenapetega. Utegnili bi smatrati to celo za znak kakega preobrata v Vašem duševnem življenju...«

»Torej mislite, da bi me imeli za blaznega?« sem ga prekinil.

»Oprostite, to ne. A gotovo bi videli mnogi v tem Vašem dejanju vsaj — re-cimo — znak rahle senilne imbecilite-tete...«

Mož se je tako čudno smehljaj, da sem spoznal, da je to njegovo prepričanje, kar je nazadnje povedal.

Zahvalil sem se in odklonil njegovo prijazno ponudbo, da mi pokaže na željo ves zavod in da vse podatke, ki jih želim.

Zal mi je, da sem se temu možu tako lo dna duše odkril.

Vidim, da sem čuden človek. Ljudje me ne razumejo in čim manj pridem v stik z njimi — tem bolj me zame. Spoznal sem, da sem obsojen v osamelost do smrti.

natosivi obleki z institutsko čepico po na-ših ulicah in ki jih zvonec vabi, da gredo s skodelico po kosilo in večerjo. Oni ima-jo vsaj družbo, če že nimajo doma.

Jaz imam nad vse udoben dom — a nem kakor dragocena z zlatom okovana rakev, v kateri ležim jaz sam, živ mrt-vec...

3. 8. 1913.

Obolel sem. Pišem v postelji. Usmil-jenka me streže. Skoraj bi izpremenil te-stament in zapustil vse usmiljenkam.

A kam pojdejo moji starci?

Sestra Klementa je dobra kakor an-gelj, a vendar ni med nama tiste nedopo-vedljive vezi, ki je med ljudmi, ki so si blizu in dragi. Pretuja sva si.

Zato sem še vedno zelo sam. Vča-sih brenci muha pod stropom moje boga-te, zdaj zasenčene spalnice. Ena sama, turobno brenciča muha. Sorodna sva si s tem bitjem.

Če bi še enkrat začel živeti, bi živel drugače.

Po prijatelja Mravljo pošljem, morda bi bilo dobro, da bi njemu vse zapustil, naj razpolažga z mojim premoženjem po svoje.

Mrazi me. Morda umrjem na ti bo-lezni. Skoraj si želim smrti, tako osamlje-nega se čutim.

10. 8. 1913.

Danes je bil Mravlja pri meni. Vse sem mu razodel, izpovedal sem se mu pravzaprav. Pregovoril me je in dokazal,

da je tudi moj načrt dober. Samo kame-nite črke mojega imena na pročelju doma za starce mu ne ugajajo. To sem danes črtal v testamentu.

Mravlja je edini človek, ki me razume.

Meni je lažje, dasi sem nekako ža-losten. Mravlja je izbral le boljši način, on je pomagal živim, jaz pa bom skoraj umirajočim.

Tolaži me le to, da mojega imena ne bo na zavodu. Naj tudi po smrti ostanem sam kakor sem bil v življenju.

Velika pusta samota me objemlje.

Kar je še svetlega v meni, mi je dal Mravlja...

...

Ko sem končal brati dnevnik pokoj-nega gospoda Hrena, je tudi notar dovršil svoje delo.

»Kaj naj napravimo s knjižico, ki ste jo prebrali? Ali naj gre v arhiv, ali naj jo vržemo v peč?« me je vprašal.

»Ne vem,« sem odgovoril.

Notar je vzel knjižico in jo zaklenil v blagajno.

Mislil, da bi bilo najboljšje, da pride ta knjižica v bodoči dom, za katerega je gospod Hren zapustil svoje premoženje. Iz teh bornih zapiskov bo sijalo njegovo ime človeštvu trajnejše in lepše kakor iz kamenitih črk, ki jih ne bo na pročelju zavoda brez imena.

LDU. Belgrad, 7. februarja. Pri ministrskem predsedniku Davidoviću se je vršila sinoči konferenca odličnih članov demokratske zajednice. Pri tej konferenci, ki je trajala do ene po polnoči, je prevladalo naziranje, da je treba izvršiti nove volitve za konstituanto in ne za redni parlament.

Politiki pri regentu.

LDU Belgrad, 7. februarja. Nj. kr. Višojstvo prestolonaslednik gerent je že popolnoma okreval od svoje bolezni in je predvčerajšnjim začel zopet sprejemati v avdienco. V prvi vrsti je sprejel več politikov brez razlike stranke. Nasiravno politiki, ki so bili pri regentu, ne povedo ničesar o predmetu pogovorov, je znano, da so bili ti pogovori informativnega značaja in da je bil njihov namen, obveščevati regenta o momentanem političnem položaju. Dosedaj so bili sprejeti pri regentu ministri Pribičević, Kristan, dr. Kramer, ministrski predsednik Davidović in predsednik začasnega parlamenta dr. Pavlovič. Njihove avdijske so večinoma v zvezi s pogajanjimi med vlado in opozicijo. Dalje je regent sprejel dr. Korošca, dr. Drinkovića in ministra za pravosodstvo dr. Timotijevića.

Obnova Srbije.

LDU Belgrad, 7. febr. Včeraj popoldne se je vršila seja ministrskega sveta, pri kateri so bili sprejeti zelo važni sklepi glede obnove Srbije. V ta namen se je osnoval poseben odbor ministrov.

Odlikovanje Francozov.

LDU Belgrad, 7. febr. Na dvoru se pripravljala obsežen ukaz o odlikovanjih raznih uglednih osebnosti v Franciji. Med njimi je tudi novi predsednik francoske vlade Millerand.

Združitev Zemuna z Belgradom.

LDU Belgrad, 7. februarja. Kakor poroča »Epoha«, delajo zemski meščani na to, da bi se zemunsko ozemlje združilo z mestom Belgradom.

Za pomiloščenje.

LDU Belgrad, 7. febr. Minister za pravosodstvo je predložil prestolonasledniku regentu več smrtnih obsodb v amnestijo.

Italijanska zbornica.

LDU Trst, 5. februarja. »Il Lavoratore« poroča iz Rima z dne 5. februarja o poteku razprave o jadranskem vprašanju v italijanski zbornici:

Usoda vojnih ujetnikov.

Posl. Maffi (socialist) je vladi predložil interpelacijo o neznosnem stanju vojnih ujetnikov, ki so nastanjeni v nezdravih prostorih in jih uporabljajo za dela v krajih, kjer razsaja malarija. — Državni podtajnik Finocchiaro Aprile izjavlja, da vlada uporablja vojne ujetnike za dela tudi v krajih, okuženih po malariji, to pa zaradi tega, da dvigne poljedelstvo in industrijo in pa ker neče ustvarjati privilegije. — Posl. Maffi razvija nato žalostno sliko bede, ki jo nudijo vojni ujetniki. Oboleli za malarijo niso le ti reveži, marveč tudi vojaki, ki jih stražijo. Dasi ima vojna uprava na razpolago mnogo zdravih taborišč v popolnoma zdravih krajih, jih vendar ne uporablja za vojne ujetnike. Ugotavlja, da se je takoj po njegovi interpelaciji opustilo taborišče v Velletri in so se oboleli vojni ujetniki preselili v kraje z bolj zdravim podnebjem. Govornik zahteva, naj se kaznujejo oni, ki so odgovorni za primere obolenosti ali celo smrti med vojnimi ujetniki.

Interpelacije glede jadranskega vprašanja.

Zosl. Sem Benelli interpelira vlado o pogajanjih vlade v jadranskem vprašanju. Obžaluje, da Italija v porazgovoru s svojimi zavezniki ni nastopila dovolj energično. Zahtevati je treba veliko več, zato da se dobi manj. Italijani pa še niso dosegli ničesar, ker niso znali odstraniti ovir, ki ogrožajo italijansko Reko. Mesto so zasedle vse zavezniške armade, ki so pa začele razvijati delovanje, ki ni bilo v prid Italiji. Tako je predsednik Wilson, ki se je popolnoma napačno izjavil za pristaša Mazzinijevih idej, odločno odklonil našo zahtevo po italijanski Reki. — Ministrski predsednik Nitti opozarja govornika, da ni dopustno, na tak način govoriti o poglavarstvu zavezniške države. — Sem Benelli obžaluje, da je kompromis, ki ga je formuliral ministrski predsednik in ki so ga sprejeli zavezniki, najhujši udarec, naperjen proti izvedbi londonskega pakta ter nam ne nudi ne na morju, ne na kopnem dovolj strateških mej. Govornik izjavlja, da je ta kompromis nesprejemljiv, ker že zaradi tega ne more biti rešitev sedanjega položaja, ker ga k sreči tudi Jugoslavlani nočejo sprejeti. Po mojem mnenju, pravi govornik, je samo en izhod: pustimo stvar, kakršna je, to je, ostanimo na demarkacijski črti.

Nacionalist Federzoni naglašja, da je vlada hotela rešiti jadranski problem tako, da na eni strani popolnoma soglašja z

naziranjem Amerike, na drugi strani pa poudarja potrebo sporazuma z Jugoslavijo. To stališče, žal, ni bilo pravo. Prevelika popustljivost Italije je imela za posledico, da je njen prestiž v inozemstvu znatno oslabil, kar vpliva tudi na njen politični in gospodarski položaj. Federzoni izjavlja, da se je vlada zastoj trudila brezpogojno slediti politiki predsednika Wilsona, upajoč, da bo na ta način strla opozicijo v jadranskem vprašanju, dočim najnovejši nastop zvezne vlade dokazuje, kako velika severnoameriška republika poizkuša odnehati v vprašanju, ki so izključno evropskega značaja. — Govornik kritizira nato pogreške, ki jih je napravila vlada, da reši jadransko vprašanje v neposrednem sporazumu z Jugoslavlani. Obžaluje, da vzlic odklanjajočemu odgovoru jugoslovanske vlade Italija še ni razveljavila koncesij, ki jih nudi kompromis. Posledica tega je, da se je naš tekmeč drznil zahtevati od nas, naj izvedemo razorožitev in naj se nevtralizirajo dalmatinska obala in otoki. Ako bi na to pristali, bi bila naša dežela vsled tega i strateško i moralno zelo ošibljena. Po mojem mnenju, pravi govornik, italijanska posest vzhodne obale Jadranskega morja ne more biti povod in vzrok novih vojen. Na vsak način vztrajam na tem, da mora imeti Italija zavarovane meje. — Federzoni govori nato o stremeljenju črne gore po samostojnosti. Ta država nikakor ne sme ostati pod imperalistično srbsko vlado, že z ozirom na načela o samoodločbi narodov. — Govornik ugotavlja, da je vlada že ratificirala versaillesko mirovno pogodbo, to pa z ozirom na zvezo z Anglijo in Francijo. Nikakor pa tega še ni storila glede saintgermanske pogodbe, vsled česar trpijo naši interesi in ugled našega naroda. — Federzoni zaključuje svoj govor z naglašanjem, da vse to podžiga nasprotnike Italije, da stavlja fantastične zahteve in se ne brigajo mnogo za posledice, ki izvirajo iz mirovnih pogodb, in ne vpoštevajo naših pravic, ki edine jamčijo za trajen mir. — Besedo povzame nato posl. Vassallo (katolik), ki govori o politiki Italije v orijentu in zlasti o postopanju Grkov v Mali Aziji.

Pretep v zbornici.

LDU Trst, 6. februarja. V včerajšnji seji rimske zbornice poslancev je prišlo do burnega incidenta med katoliškimi poslanci in socialisti, ki se je razpasel v pravi tepež. Poslanec italijanske ljudske stranke Cappa je na odgovor vladnega zastopnika glede zastopstva delavskih organizacij v centralnem odseku za brezposelnost protestiral proti temu, da se prezirajo delavski zastopniki, ki niso uclanjeni v socialističnih organizacijah, in da se pristransko upoštevajo le organizacije socialistov. Kakor opisujejo italijanski listi nastopni prizor, so socialistični poslanci optovano motili govornika z ostrimi medklici, na katere so s krepkimi izrazi odgovarjali poslanci italijanske ljudske stranke. Ti so vpili socialistom: »Sleparji ljudske dobre vere, prodanci, ministerjalci, Giolittianci! Socialistični poslanec Panebianco se je zagnal v poslance italijanske ljudske stranke, drugi socialistični poslanci so mu sledili v velikem številu, poslanci nasprotne stranke so ostro reagirali. Prišlo je do velikega meteža. Nasprotniki so se obkladali s pestmi, sunki, s klofutamami ter najrazličnejši psovskami. Nekateri poslanci so popadali po tleh, več prizadetih, kakor poslanci Mauri, Vella in drugi, je krvavelo po obrazu. Seja je bila prekinjena in galerije so se izpraznile. Po posredovanju kvestorjev je tepež trikrat popustil in se vedno zopet razvnel še z večjo strastjo. Incident je trajal kakih 20 minut. Ko je bil mir zopet vzpostavljen, sta zborniški predsednik in ministrski predsednik, ki je že prej skušal pomiriti razvnete duhove, izrekli obžalovanje nad ekscesi. Posl. Panebianco je bil pozvan na red. Nato je zbornica nadaljevala razpravo o proračunu javnih del.

Zveza narodov.

LDU. Pariz, 7. februarja. (DunKU.) Svet zveze narodov bo imel dne 11. t. m. v Londonu svojo drugo sejo. Pečal se bo z upravo saarske pokrajine in s statutom svobodnega mesta Gdanskega. Razen tega se bo bavil tudi z vprašanjem glede priustitve Švice k zvezi narodov.

Francija.

Millerand o mednarodnem položaju!

LDU. Pariz, 6. februarja. (DunKU.) Agence Havas poroča: Ministrski predsednik Millerand je med razpravo o položaju na Ruskem izjavil, da vzpostavitev trgovskih zvez z ruskimi gospodarskimi združenji nikakor ne pomenja, da bi se s tem obnovili stiki s sovjeti. Francija bo podpisala Poljsko, ako jo bodo boljševiki napadli. Ko bo ruski narod zavel v mirovni konferenci mesto, ki mu pristojna, bo Francija storila vse, da se ustvari pogodba, ki odgovarja dejanskemu položaju. Dalje izjavlja ministrski predsednik, da bo vlada

versaillesko mirovno pogodbo izvedla nemajno in sporazumno z zavezniki. Obžaluje, da Zedinjene države pogodbo še niso podpisale, da pa nima strahu glede odločitve Zedinjenih držav. Govornik navaja, da Nemčija ni dobavila one množine premoga, ki ga predpisuje mirovna pogodba, ter pravi: To je nesprejemljiv položaj; zahtevali bomo vnovič, da se naša zahteva izpolni ter bomo zavezniške o vsem, kar bomo storili, sproti obvestili. Vlada bo Nemčijo obvestila, da je vsled tega, ker Nemčija očitno ni izpolnila vseh svojih obvez, mnenja, da so za izvršitev določenih roki prekinjeni in ne teko dalje. Zavezniki imajo za primer, ako Nemčija namenoma ne izvrši svojih dolžnosti, pravico, ukrepati prohibitorične odredbe, gospodarske in finančne represalije in sploh vse korake, ki jih smatrajo za koristne, ne da bi imela Nemčija pravico, jih smatrati za sovražne ukrepe. Zavezniki si pridržujejo pravico, da se poslužijo vojaških ali drugih ukrepov. Po mojem mnenju, je dejal govornik, je torej prišel trenutek, da storimo vse korake, ki jih omogočuje mirovna pogodba, ter izjavljamo, ne da bi najmanj grozil, samo da smo popolnoma na jasnem, da ne želimo zahtevati od Nemčije ničesar, česar po pogodbi ni dolžna storiti; kar pa je dolžna, to bomo zahtevali. Zbornica je po izjavah ministrskega predsednika in po kratki debati sprejela Renardov dnevni red. Dnevni red jemlje vladno izjavo v vednost ter ji izreka zaupanje, da bo skupno z zavezniškimi in pridruženimi vladami vodila zunanjo politiko, ki bo obnovila svetovni mir in ki bo odgovarjala materialnim in moralnim interesom Francije.

Rusija.

Obrobne države sklenejo mir?

Pariz, 31. januarja. »Matin« piše: Poljska in rumunska vlada morajo jasno in gotovo vedeti, kako in kdaj se jim more pomagati (proti boljševikom). Če se to ne zgodi, kdo se bo potem razburjal nad njimi v slučaju, da one odbijejo predlog, naj vedejo svoje narode v borbo, iz katere ni izhoda? — Clemenceaujevo glasilo »Home libre« poroča, da razpolaga Poljska s 700 tisoč neizvežbanih silami, ki nimajo vojnega materiala, medtem ko imajo boljševiki že sedaj na poljski fronti ravnotako močne sile, ki so dobro opremljene, ki jih vodi Brusilov in ki stalno dobivajo ojačenja. Varšavski krogi niso nenaklonjeni misli, da bi stopili s sovjetsko vlado v pogajanja za mir. Temelj pogajanj naj bi tvorila oficijelno mirovno ponudbo, ki jo je Lenin izročil poljski vladi.

Estonska je sklenila mir.

Pariz, 4. februarja. Med Estonsko in sovjetsko vlado je podpisana 2. februarja ob eni ponoči mirovna pogodba. — L'Echo de Paris« poroča iz Štokholma, da vodi tajna litavska misija, ki se nahaja v Moskvi pod videzom komisije Rdečega križa, z boljševiki mirovna pogajanja.

Nemčija.

Vodja nemške mirovne delegacije je odstopil.

Berlin, 5. februarja. Wolffov urad poroča: Noto, v kateri antanta zahteva, da se ji izroči 900 Nemcev (vojnih krivcev), je poslal včeraj g. Millerand predsedniku nemške mirovne delegacije v Parizu, gosp. Lersnerju. Četudi je g. Lersner že preteklo soboto prejel od svoje vlade izrecno navodilo, naj noto brez obotavljanja preda uradu za zunanje stvari, je g. Lersner vrnil noto g. Millerandu z izjavo, da ne more z mirno vestjo sodelovati pri izročitvi Nemcev. Von Lersner je brzojavno zahteval, da se ga odpusti iz državne službe in je odpustnico tudi prejel.

Politične novice.

— Slepilo demokratov. Demokratska zajednica razglašja z ministrskim predsednikom vred, da hoče sporazum pod pogojem, da bi parlament rešil samo volivni zakon za konstituanto, nakar bi se vršile volitve. »Politika« pa poroča iz vladnih krogov, da bi se volitve pred majem sploh ne mogle vršiti. Namen demokratske taktike je edino ta, da ne bi se v parlamentu razpravljale tudi razne pekoče rane, ki jih je zasekala sedanja vlada, kakor valutno vprašanje, trgovinska politika, prehranjevalna politika, nebroj absolutističnih naredb itd. Vse to naj bi parlament pokril s plaščem pozabljenosti, konstituanta pa bo imela potem druge posle, kakor bavit se z zavoženo politiko sedanje vlade in njenih sokrivcev.

— Demokrati proti sporazumu. »Slov. Narod« poroča iz Belgrada: »Demokratska zajednica se postavlja na stališče, da ne more biti rekonstrukcija v deželnih vladah predmet razgovorov glede koncentracijske vlade.« — Tako stališče zavzema JDS. d a n e s. Prej, ko je imela SLS. še svoje zastopnike v deželni vladi, so trdili demokratski, da morajo naši zastopniki izstopiti

iz vlade, ker VLS. ni zastopana v belgrajskem kabinetu. Dosegla je, da so bili naši poverjeniki protipostavno odstavljani. Sedaj, ko gre za to, da vstopijo tudi opozicijske stranke v belgrajsko vlado, bi se morale po demokratski logiki tudi pokrajinske vlade izpremeniti. A liberalcem ni za logiko in ne za politično doslednost. Danes trde: Četudi se belgrajska vlada izpremeni, v pokrajinskih mora ostati vse pri starem! Demokrati onemogočajo sporazum!

— »Naprej« in Čehi. »Naprej« ima tako slabe informacije iz Češke, da si je moral najeti človeka, ki naj informira javnost o »vesteh, polnih laži in strupa«, ki da jih prinaša naš list iz Češke. Ni si izbral najboljšega vira. Kdor stavi Masaryka, Šrobarja in Habrmannu v isto vrsto, ne pozna s e d a n j e Češke. Šrobar je mož, ki davi Slovake s svojimi naredbami, absolutist, čigar pest je občutilo tudi že socialistično časopisje na Slovenskem. Moč je tako osamljen, da je ravno te dni moral predsedati in si ustanoviti novo strančico. Masaryk je nasprotnik katolicizma, a osebno pošten mož. Habrmann pa je socialni demokrat, ki vidi bistvo socializma v tem, da meče križe iz šole in ukazuje, da se ob belem dnevu vozijo polni vozovi križev po praških ulicah, v zasmeh vsakemu, ki ve, kaj je človeštvu križ in Kristus. To posurovelost in srčno nekulturo smo ožigosali in mislimo, da je našega mnenja vsakdo, ki si je ohranil naravno srčno kulturo. Tega seveda ne pričakujemo od »Napreja«, ki uporablja v svojih polemikah kol mesto argumentov. Vsak po svoje!

Za versko svobodo.

Bosanska vlada je, kot znano, potom naredbe prepovedala srednješkolskim dijakom, vstopiti v Marijine družbe in je ukazala, da se vse dijaške Marijine kongregacije razpuste. V tej zadevi je Jugoslovanski klub stavil na ministra prosvete in ministra vere sledeče vprašanje:

Gospod minister! Dne 17. januarja t. l. je pokrajinska vlada za Bosno in Hercegovino v Sarajevu izdala naredbo, s katero se razpuščajo dijaške Marijine kongregacije in se zabranjuje dijakom vstopiti v taka društva.

Ta prepoved čisto verskih društev težko žali najsvetejše pravice osebne svobode, nosi na sebi značaj odkritega sovraštva proti veri in Cerkvi in more roditi težke posledice, ki bodo pogubonosne za našo mlado državo.

Poleg vsega tega dela odlijožen utis tudi dejstvo, da je to naredbo izdal uradnik pravoslavne vere.

Slišimo tudi, da se z zgornjo odredbo ukinjujejo za dijaške duhovne vaje in dolžnost obiskovati sveto mašo, čeprav je edinole pristojna cerkvena oblast kompetentna, da o tem odloča.

Prosimo gospoda ministra, da resno vzamete to vprašanje v pretres in nam odgovorite:

1. Ste li voljni, ukreniti vse potrebno, da se zgoraj navedene naredbe razveljavijo;

2. Ste li voljni pozvati na odgovor avtorje teh vznemirljivih, izzivajočih in reakcionarnih naredb?

3. Kake garancije ste pripravljeni dati, da se podobni pojavi že v naprej onemogočijo?

Prosimo na vprašanje pismen odgovor. Izvolite, gospod minister, sprejeti izraz našega odličnega spoštovanja. Belgrad, 4. februarja 1920. — Dr. A. Korošec, min. podpredsednik na razpoloženju; Stanko Banič, narodni poslanec.

Dnevne novice.

— Novi odbor S. K. S. Z. se je konstituiral sledeče: predsednik prof. Ivan Mazovec, I. podpredsednik mons. Viktor Steska, II. podpredsednik dr. Jakob Moharič, blagajnik računski svetnik Albin Zajec, blagajnikov namestnik vseučiliški docent dr. Andrej Snoj, tajnik vladni koncipist Narte Velikonja, tajnikov namestnik vladni koncipist Stanko Masič, knjižničar urednik Franc Puc, knjižn. namestnik dr. France Stelč, gospodar računski asistent Anton Pestotnik, odborniki: stavec Ivan Gostinčar, kapelan Jernej Hafner, gvardijan dr. P. Gvido Rant.

— Nečuvane šolske razmere imajo v Podlunku pod Ratitovcem. Letošnje šolsko leto so imeli šolo, če izvzamemo verouk, vsega skupaj 12, beri dvanajst dni. V šoli je nad osemdeset otrok. Učiteljico, ki je iz Selca hodila poučevati na to šolo, je višji šolski svet prestavil, za namestnika za Podlunk in Selca se ne zmeni nobena šolska oblast. Starši so že pred mesecem prosili okr. šolski

svet v Kranju, naj pošlje učitelja, ko se imajo otroci v tem času tako čas učiti, spomladi bodo starejše otroke rabili za delo; pa ne dobe ne učitelja ne odgovora. V istem okraju so dobile šole lahko po dva učitelja več, kakor preje, tu pa še ni nobenega. Ali se bližamo časom, ko ljudstvo ne bo imelo nobene besede pri šoli, ampak samo okrajni in višji šolski sveti?!

— **Društvo slovenskih sodnikov v Ljubljani.** Drugi redni občni zbor se vrši dne 7. marca 1920, dopoldne ob 10. uri v razpravnih dvorani deželnega sodišča štev. 79 v I. nadstropju v Ljubljani. Vspored: 1. Poročilo odbora in preglednikov. 2. Volitve. 3. Organizacijska sodnikov cele države ali Zveža društva. 4. Ustanovitev skupnega za posameznih društev. 5. Slučajnosti.

— **Vsem okrognim zdravnikom v Sloveniji.** Zdravstveni odsek za Slovenijo in Istro me je obvestil z dopisom z dne 31. jan. t. l. da je finančna delegacija z rešenjem z dne 24. jan. t. l. št. 96-V sklepu zdravstvenega oddelka glede dovolitve izredne draginske doklade okrognim zdravnikom in razširjenje navedbe o novih potnih pristojbinah za okrajne zdravnike s pravoveljavnostjo od 1. januarja 1920 nadalje ugodilo. Nova draginska doklada se bo de okrognim zdravnikom tekom meseca februarja t. l. izplačala. — Dr. Alojzij Homan, t. č. predsednik organizacije okrognih zdravnikov v Sloveniji.

— **Osební promet na državnih železnicah.** S 7. februarjem vozijo razven dose-danih vlakov iz Ljubljane do Trbiža, Bač, Borovlj, Vetrin, Podbrda, Bujarce, Kočevja in Straže zopet dnevno redno jutrajšnji osebni vlaki in se vračajo iz navedenih postaj zvečer v Ljubljano. Tudi je vpeljana direktna zveza s Karlovcem po dnevi.

— **Kat. izobr. in podporno društvo v Domžalah** vabi k predstavi v nedeljo, dne 8. februarja 1920, ob pol. 4. uri popoldne v Društvenem domu. Spored: 1. V. Parma: »Mladi vojaki«, koračnica, godba. 2. K. Ivanovici: »Dunavski valovi«, godba. 3. A. Foerster, op. 44: »Ljubica«, balada za mešani, ženski in moški zbor. 4. M. Hubad: »Potrkan ples«, narodna, šestglasni mešani zbor. 5. Govor. 6. F. Govekar: Rokovnjači. Narodna igra s petjem in petih dejanjih. — Iz posebne prijaznosti sodeluje sl. domžalska godba. — Vstopnina: Sedeži I. vrste in na balkonu 4 K, II. vrste 3 K, stojšče 2 K. — K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Iz Spodnje Hrušice.** Danes popoldne priredi tukajšnje Kat. slov. izobr. društvo v »Našem domu« nalašč za predpust naštudirane tri enodejanske burke, ki bodo izzvale v občinstvu mnogo smeha in zabave. Ne zamudite te ugodne prilike, ker cene prostorov so za danes primerno znižane. Začetek točno ob 4. uri. — K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Užitninski uslužbenci v Sloveniji.** Vsi na redni občni zbor društva, ki se vrši dne 15. februarja t. l., ob 13. uri v prostori g. Ang. Čišnovar, Ljubljana, Kolodvorska ulica 33. Odborova seja ob 10. uri. — Odbor.

— **V Trziču** je umrla 6. t. m. gospa Dora Podgorelec, hči tovarnarja Jožefa Klotfutar. Naj počiva v miru!

— **V katoliško cerkev** je bil sprejet v Trziču protestant g. Herman Ludvik Stühr, oddelkovodja v tovarni P. Kozina.

— **Blejsko jezero** je zamrznjeno in pokrito z močno ledeno skorjo, ki vabi vse drsalce, da se na nji navžijejo svežega planinskega zraka pred pomladjo, ki se že javlja z jarkimi solničnimi žarki.

— **Dober slovenski zobozdravnik,** ki bi se stalno ali začasno naselil v Borovljah ali Vetrinju, bi zelo ustregel potrebam prebivalstva. Ponudbe na Narodni svet v Velikovem.

— **Druga ženitev pravoslavne duhovščine.** Srbska pravoslavna duhovščina je na svojem zborovanju lanske jeseni zahtevala med drugim, da se vdovelim duhovnikom dovoli druga ženitev. Višja cerkvena pravoslavna oblast na to ni pristala in tudi ni udovoljila prošnjam v posameznih slučajih. Sedaj so se začeli vdoveli duhovniki na lastno pest poročati, in sicer ne tajno, kakor odpadli češki duhovniki, ampak javno in slovesno ob prisostvovanju župljanov. Kakor poročajo srbski listi, bo metropolit Dimitrij v kratkem poslal posebne pooblaščenca na vesoljni patriarhat in k poglavarjem avtokefalnih vzhodno-pravoslavnih cerkva, ki bodo pojasnili stališče srbske pravoslavne cerkve v vprašanju drugega zakona duhovnikov, da bi se moglo to vprašanje končno rešiti.

— **Velik požar v Mali vasi pri Ljubljani.** V petek, 6. t. m. popoldne okoli 1. ure je izbruhnil na poslopju posestnika Skalarja ogenj, ki je v par urah uničil vsa njegova poslopja s kozolcem vred. Z omenjenih poslopj se je ogenj vsled močnega vetra naglo razširil na sosedna poslopja. Uničil je hišo in hlev posestniki Krpucenci, dalje hlev, šupo

in kozolec posestniku Šetinu. Ker so bila poslopja večinoma krita s slamo in polna slame, mrve in stelje je bilo gašenje skoro brezuspešno. Da ogenj ni uničil vse vasi, se je zahvaliti neumornemu delovanju požarnih bramb iz Ježice, Stožice, Črnuč in Nadgorice, ki so bile takoj na licu nesreče, in ostalemu občinstvu, ki se je z veliko požrtvovalnostjo trudilo ogenj omejiti, kar se je slednjič posrečilo. Na kraj nesreče je prihitel tudi oddelček srbskega vojaštva. Omeniti moramo izredno požrtvovalnost nekega gasilca, ki je vdrl v gorečo hišo in rešil desetletno deklico. Pri gašenju se je opekel Skalarjev hlapec, ker se je tramovje sesulo nanj. Škoda, ki jo imajo prizadeti, še daleko ni pokrita z zavarovalnino.

— **Predsednik gospodar. komisije** za stvarno demobilizacijo odputuje uradno za nekaj dni iz Ljubljane in ne sprejema strank v času od 9. do 14. svečana 1920.

— **Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb** v sodnem okraju Krškem ima svoj občni zbor dne 26. svečana 1920, ob 10. uri dopoldne v razpravnih dvorani okr. sodišča v Krškem.

— **Uvedenje selske službe ter opustitev dveh nabiralnic.** Z dnem 16. novembra t. l. se opustite nabiralnici Iška vas in Tomišelj ter uvede pri kr. poštnem uradu Studenec pri Ljubljani dostavljanje pošt-nih pošiljatev po selskem pismonoši v sledeče vasi: Iška Loka, Matena, Brest, Št. Janž, Tomišelj, Vrbljane, Strahomer, Iška vas, Iška, Gornji Ig, Kot in Staje. Dostavljanje se bo vršilo ob ponedeljkih, sredah in petkih.

— **Umrl** je v Varaždinu odvetnik dr. Oskar Lypolt.

— **Strasten divji lovec** je Leopold Gičtaler iz Roža; 11 srn, kakor sam priznava, je ustrelil. — »Vi ste več ustrelili, kakor pravite«, mu pravi prvomestnik g. nadsvetnik Vedernjak. — »Saj so drugi tudi divjačino streljali, ne samo jaz.« — »Kaj ste s srnami naredili?« — »Meso sem snedel.« — »In kožo, kaj ne, ste prodali?« — »Ne: proč sem jih vrgel.« — Sodišče je prisodilo Gičtalerju 2 meseca težke ječe.

Ljubljanske novice.

Ij **Pevska zveza »Ljubljana«**, ki ima danes zvečer v Unionu svoj prvi koncert, ima po starem glasbenem in pevskem društvu »Ljubljani« samo še ime. Vojska je namreč tudi »Ljubljano« opustošila, kakor mnogo drugih kulturnih ustanov. Zato se je društvo razšlo in v zmislu pravil premoženje izročilo Slov. kršč. soc. zvezi. S. K. S. Z. se je takoj začela truditi, da vzbudi odsek, ki bi zbiral pod svojimi okriljem pevce in ljubitelje glasbe priznavajoče za zasebno in javno življenje večnoveljavna krščanska načela. Odsek se je ustanovil začetkom maja lanskega leta, v jeseni je začel s svojim delovanjem, ki vam danes zvečer pokaže prve sadove svojega znoja, truda in dela. Ljubljana šteje danes že nekaj nad sto izvršujočih članov, nastopi jih do devetdeset. Njeno notranje poslovanje je popolnoma svobodno, s. S. K. S. Z. stoji v istem razmerju kot n. pr. Orel. Delovanje na zunanje ima samo estetične, umetniške cilje pred očmi: gojiti pesem, pred vsem slovensko in slovan-sko in s svojim delovanjem širiti po domovini ljubezen do plemenite pesmi. Hkrati naj bi postala nekaka matica, ki bi se krog nje zbirali vsi pevski odseki naših izobraževalnih in prosvetnih društev. Izključena je misel na vsakršno neplemenito konkurenco, ali celo katerikoli bojni namen; kdor ljubi lepo pesem in zanjo dela, nam je drag in mil kot delavec, drag in mil kot naš gost.

Ij **K današnjemu koncertu v »Unionu«**. V besedilu »Naša pesem« naj se v tretji kitici čita: Zatihi greh nam stari (t. j. nesloga)!

Ij **Starejšinski sestanek** se vrši v ponedeljek 9. februarja ob 8. uri zvečer v srebrni dvorani hotela »Union«. Predava dr. P. Valjavec (državno-znanstveni odsek) o ustavah modernih držav. Predsednik.

Ij **Iz dramskega gledališča.** Prihodnja predstava ob znižanih cenah za uradnike se vrši v sredo 11. t. m. »Na dnu«. Vstopnice se dobivajo v prodajalni v pisarni Društva zasebnega uradništva, Gospodarskega gledališča. Radi obolevnosti g. Klementiča ostane marionetno gledališče za nedoločen čas zaprto. Že kupljene vstopnice veljajo pri prvi predstavi, ki se vprizori.

Ij **Podporno in pravovarstveno društvo državnih uslužbencev za Slovenijo** v Ljubljani vabi tovariše člane na redni mesečni sestanek, ki bo v nedeljo, dne 8. februarja ob 3. uri popoldne v običajnem lokal-u, Sv. Jakoba trg št. 8. Odbor.

Ij **Dr. Žerjav in JDS** — zaščitnika verižnikov. Prejeli smo: Stanovanjska komisija je svoj čas odpovedala stanovanje znane-mu ljubljanskemu verižniku. Ta se je se-

veda pritožil, a predsednik deželne vlade dr. Žerjav je pritožbo odbil. Z ozirom na to je državni stanovanjski urad, ki je med tem časom nadomestil stanovanjsko komisijo, naročil dotičnemu verižniku, da mora tekom osmih dni izprazniti stanovanje. O tem je tudi že obvestil hišnega gospodarja in oddal stanovanje drugi stranki. Sedaj pa se je verižnik obrnil na tajništvo JDS, in to je podalo dr. Žerjavu protest, češ, da je dotičnik nujno potreben v Ljubljani kot skrajno agilen in priden trgovec. Dr. Žerjav se je nato seveda zavzel za verižnika in razveljavil svoj prvotni sklep. Čemu imamo stanovanjski urad, če dr. Žerjav preko njega razpolaga s stanovanji? Boj proti verižništvu je pač boj proti JDS in zato se ni čuditi, da dr. Žerjav izrablja svojo vladno moč v korist verižnikov.

Ij **Veselic** je bilo letos do male pred-pustne nedelje 260.

Ij **Neprevidna vožnja z avtomobilom.** V soboto, dne 7. t. mes., se je peljal neki posestnik iz Šiške domov iz Ljubljane; za njim sta pa z največjo naglico drvila dva avtomobila; prvi šofer v avtomobilu ni ustavil, dasi so mu ljudje mahali, da naj ustavi, ker se je konj plašil. Avtomobil je zavozil v voziček, ga razbil in razmesaril konja; gospodar je na srečo ostal nepoškodovan. Ker se je nesreča zgodila pred pivovarno »Union«, se je zbralo veliko gledalcev, ki so ogorčeno obsojali naglo vožnjo avtomobilovo, kakor da nimamo predpisov, kateri določajo, kako hitro smejo skozi obljudene kraje voziti avtomobili. Skoraj v ravno istem času se je pa pred kavarno »Evropa« splasil konj nekega kmeta pred avtomobilom, ki je, kakor trde očitvidci, vozil z brzino simplonskega ekspresa.

Ij **Restavracijo »pri Slonu«** je prevzel g. Aleš Zalaznik, bivši dolgoletni kuhinjski šef hotela »Union« v Ljubljani.

Ij **Saj ne boste dobili ničesar**, je pripovedovala Marija Štrukelj v Wolfovi ulici detektivom verižniškega urada, kateri so preiskavali njeno stanovanje, ker so izvedeli, da je tobak tam skrit. In res so dolgo časa brskali, dokler niso našli kovček, skrit v kleti, v katerem je bilo 250 obojev tobaka in celo 1/4 kg tobaka za zvečiti. In detektivki so rekli gospej: »Pa smo le našli«, gospa se pa ni več iz njih norčevala.

Ij **Kako se je ujel verižnik.** Šef kolodvorske policijske ekspoziture je pred nekaj tedni verižniku Josipu Rupelju iz Bar-kovelj pri Trstu prepovedal bivanje v Ljubljani, toda ker se je kljub temu vrnil v Ljubljano, so ga detektiv kolodvorske ekspoziture aretirali in odvedli na policijsko ravnateljstvo, kjer so mu povedali, da mora Ljubljani precej dati slovo. Rupelj je prosil poslujočega okrajnega nadzornika Habeta, da bi smel še v Celje in v Maribor, kjer ima kasirati za manufakturo 9000 kron. »Torej ste verižili, kakor sami pripoznate.« In centralni urad proti verižništvu je obsodil Ruplja na 3000 kron globe in v 8 dnevni zapor. Pritožil se Rupelj ni.

Ij **Vlomilci v Ljubljani.** Zadnje tedne sem se pojavlja v Ljubljani dozda še ne izsledena tolpa vlomilcev, katera vlamlja skozi okno. Sledovi, katere zapuša, kažejo, da gre za začetnike, ker, kjer vlamijo, se zadovoljujejo z malimi količinami ukradenega blaga, blagajen namreč ne znajo še »umetniško« odpirati, oziroma vlamjati v nje. Zadnje dni je bilo vlamljeno pri trdki Ecker, vlomilci so sicer prišli v pisarno, toda pri blagajni niso ničesar opravili, kakor svojčas neke drugod, kjer so dobili nezaklenjeno Wertheimerico. Vlomiti so poizkušali tudi pri brivcu Kastelicu v Kolodvorski ulici, toda skozi okno niso prišli, marveč so se zadovoljili z dvema britvama, kateri sta ležali na oknu in v drvarnici so ukradli sekuro. Poskušali so vlomiti tudi v neko trgovino v Šiški, kjer so pa bili prepredeni, ker jih je zapazila prodajalka. Vlomili so skozi okno pred dnevi tudi v neko prodajalno na Kongresnem trgu skozi močno zamreženo okno, odnesli so iz prodajalne do 600 K blaga in nekaj denarja, ki je po nemarnosti ostal v predalu, Wertheimerice se pa niso lotili.

Najnovejša poročila.

FRANCIJA SOGLAŠA Z ITALIJO.

LDU Lyon, 7. februarja. (Brezžično.) Novi predsednik francoske vlade Millerand je imel dolg razgovor s Scialoj o jedrskem vprašanju. Kakor ve poročati »Figaro«, sta ugotovila popolno soglasje v vseh točkah.

VRHOVNI GOSPODARSKI ODESK.

LDU Pariz, 7. febr. (DunkU) Vrhovni gospodarski svet je imel včeraj svojo prvo sejo, pri kateri so bili navzočni zastopniki Anglije, Francije, Italije, Japonske in Belgije. Posvetovali so se o vzpostavitvi trgovskih odnošajev s sovjetsko Rusijo. Gospodarski svet se bo prihodnje dni tudi bavil z vprašanjem zvišanja meničnega tečaja in bo to svrhu sklical posebno konferenco. Nadalje se bo posvetovalo o prehranjevalnem vprašanju Srednje Evrope.

NOVE POLJSKE MEJE.

LDU Pariz, 7. februarja. (DunkU — Brezžično.) Po poročilih iz Varšave so poljske čete povsodi dosegle novo poljsko mejo.

UKRAJINCI PROTI RUSKIM BOLJŠEVIKOM.

LDU. Dunaj, 7. februarja. (DKU.) Ukrajinski tiskovni urad poroča iz Varšave: Prebivalstvo Ukrajine se je z orožjem uprlo proti ruskim boljševikom in proti uvedbi komune. Prebivalstvo se je branilo, dobavljati boljševikom žito in krmila. Vsi poizkusi boljševikov, približati se ukrajinskemu prebivalstvu in ukrajinskim strankam, so ostali brezuspešni.

IZROČITEV VOJNIH KRIVCEV.

LDU Pariz, 7. febr. (DunkU — Brezžično.) »Petit Parisien« piše k predlogu nemške vlade, naj državno sodišče v Lipskem sodi vojne krivce, čijih izročitev zahteva ententa, nastopno: Ako se ne bo našel vojak ali orožnik, kakor pravi to nemška vlada, ki bi aretirali krivce, se prejkone tudi ne bo našel nemški sodnik, ki jih bo obsodil. Ta justiciarna komedija ne more varati nikogar, ententa stoji pred premišljenim sklepom Nemčije, da ovrže mirovno pogodbo. Zavezniki morajo ostati trdni in odločni, sicer se vsa mirovna pogodba zopet zruši.

LDU. Pariz, 7. februarja. (DKU. — Ag. Havas.) Konferenca veleposlanikov je danes pod predsedstvom Milleranda soglasno sklenila, kar najhitreje po francoskem opravniku izročiti listo vojni krivcev v imenu zaveznikov nemškemu državnemu kancelarju.

NA SMRT OBSOJENI MAŽARSKI ČASTNIKI.

Kološvar, 7. februarja. (DKU.) Rumunska brzajovna agentura Damian javlja: Tukajšnje vojno sodišče je obsodilo na smrt podpolkovnika Csereya in tri druge bivše honvedske častnike, podžupana iz Veličega Varadina Lukacsa, okrajnega sodnika Janovicsa in nadporočnika mažarske narodne vojske Szaboja zaradi zarote v svrhu organiziranja pomožne vojske za hrbotom rumunske vojske. Notar Berloy je bil obsojen v 15letno prisilno delo.

Narodno gledališče.

Opera:

Dne 8. februarja, nedelja: »Boheme«, Izven abon.

Dne 9. februarja, ponedeljek: Zaprto.

Dne 10. februarja, torek: »Mignon«, Abon. C/32.

Dne 11. februarja, sredo: »Boheme«, Abon. B/33.

Dne 12. febr., četrtek: »Rusalka«/2. Abon. C/33.

Dne 13. februarja, petek: »Mignon«, Abon. E/33.

Drama:

Dne 8. februarja, nedelja, popoldne ob 3. uri »Pepeška«, izven; zvečer ob pol 8. uri »Na dnu«, izven, del. predstava.

Dne 9. februarja, ponedeljek: »Korenček« — »Ženitev«. Abon. D/33.

Dne 10. februarja, torek: »Nočni čuvaj«. Abon. A/32.

Dne 11. februarja, sredo: »Na dnu«, Izven abon.; urad. predstava.

Dne 12. februarja, četrtek: »Brezdno«, Abon. E/32.

Dne 13. februarja, petek: Zaprto.

Prosveta.

pr **Brezdno.** Štiri slike. Spisal Ulderik Donadini. — Ulderik Donadini je eden najmlajših hrvatskih pisateljev, rodod Dalmatinec, ki kaže krepak dramatičen talent; igra me je prijetno iznenadila in ne trdim preveč, če rečem, da je bila to najboljša jugoslovanska igra, kar smo jih videli letos na našem odru. Dejanje igre se godi tiho v brezdnih razdejanih duš in človeške družbe. Problem, ki ga obdeluje pisatelj v tej drami, je tako nenavaden (dasi pri modernih pisateljih ni več popolnoma nov), da ljudje obvisijo da družinski drami uradnika Petroviča in na koncu obsede, ne vedoč, da je drama končana in da je zadnja beseda že izgovorjena. Morda je edina napaka ta, da je konec, vsaj za gotovi del občinstva, premalo pointiran. Te štiri slike so tragedije modernega človeka one plasti človeške družbe, ki ne išče opore v duševnem življenju, ki živi naglo, izživji vse, se naveliča in nasiti vsega ter se znajde v temni globini, padajoč, brez opore in upa rešitve. Nazaj ne more: prepozno je. Odtod njegov obup, zlobni cinizem, blaznost, pijanost, zmehčanost in mnogoštevilni prehodi iz ekstreme v ekstrem, lastno samovničenje in uničevanje drugih. V Šubicu je narisan tak človek z večšo roko poznavalca teh bitij. Po neki grofici, ki ga je ljubila kot ptičke ali papagaja, je podedoval premoženje; zato ga natolcujejo, da je živel v razmerju z ono grofico, Raditega se poizkusi

ustreliti; samomor se mu ni posrečil. Da izpolni samoto, ki vlada v njem in okrog njega, vabi k sebi družbo, ki jo zopet razžali, da odide. Žene uradnika Petroviča, ki je živela z njim v prešustvu, se je naveličal in zalezuje njeno hčerko Nino, ki je bila vzgojena v zastrupljenih razmerah svoje rojstne hiše, tudi njena duša ne more najti nikjer opore. Šubica ne mara. Ko izgubi Petrovič, ko igra na karte, da bi priljugal in se izkopal iz razmer, v katerih živi in odšel od verolomne žene, 10 tisoč kron, ki jih je vzel iz uradne blagajne, mu je voljan Šubica pomagati samo za ceno, da pride Nina, ki ga je bila razžalila in odvrnila njegovo ljubezen, zvečer k njemu. On hoče novih užikov in je razočaran, ko vstopi Nina s kretnjo in z obrazom, kot da je popolnoma naravno, da pride. Pravi ji: »Prikradali ste me za celo senzacijo... Hotel sem Vas polagola zastrupljati s svojimi besedami. Slačiti Vas. In gledati Vaš obraz, kako blesti. In oči, kako prestrašeno gledajo. In roke, kako drhtijo. To sem jaz hotel! Zakaj, jaz hočem umiranje, martirij! Ko je Nina ostala hladna, je prenehala njegova ironija. Postal je jokav, njegove besede so bile, kot bi trgal počasi kos za kosom svoje duše: »Obsojeni smo, da utonemo nekam na dno. V neko smradljivo brezno.« Nina, doma iz družine ogabnosti in prešustva, kjer so ji lastni starši ubili mladost in dušo, mu odgovarja: »Fuj, kako zoprna je Vaša duša! Vi ste najbolj pokvarjen človek, kar sem jih kdaj poznala.« Te in naslednje Ninine besede izvajajo najgorenje Šubicevo samoizpoved: »To ni podlost, ne bol in ne greh. To je vse nekaj hujšega. Groznejšega. To, kar vidiš v mojih očeh, v katere gledaš..., tu na njih dnu... to so razvaline duše, ki sem jo uničil sam, kot uničujejo samomorilci svoje življenje... mrtve duše... in za vedno izgubljene.« Neka sarkastična usoda je zapičila svoje nohte v moč mozga in me je vlekla. Tja... tja, kjer je samo blato in groza... — in tam... tam v družbi pijanih, polgolih deklin mi je bilo, da bi začel naenkrat vpiti... da bi padel na kolena kot malo dete in kriknil ljudem okrog sebe: Milost... jaz sem nedolžen... nedolžen sem!... Toda jaz sem molčal in s stisnjenimi zobmi in s strašnim nasmehom tonil globlje in globlje. Sanjal je o tih sredi in o ljubljeni ženi, ki bi ga edina mogla rešiti. »Jaz sem sanjal, a na dnu svoje duše sem videl propast.« Iz tega duševnega stanja ga vzbudi Nina, ki ga vpraša, če ni konec vsega njegovega pripovedovanja to, da ona stoji v njegovi sobi. Tu se začne borba dveh duš, strast ju združuje... — V četrti sliki si stojita razgaljenih duš naspro-

ti. Utež telesa, ki visi na človeških dušah, je padla v strasti, razgled je jasen, v njih se izvrši oni naravni preobrat, ki je posledica odmora med tretjo in četrto sliko in ki je pri moškemu drugačen kot pri ženski. Sprva je po tignila Nina s svojo čustvenostjo Šubica za seboj in nekaj važnega, lepega, detinskega, je zavelo v obeh: Toda v hipu se je Šubic zresnil, čutil je brezno do dna, med tem ko je v Nini resnično skoraj zorela prava ljubezen in mu da je upanje in pogum, tudi mu ubrani, da bi se bil zastrupil. Ta hip je edino solnčen in Nina se zdi velika, a le hipi so to, tako kot sanje, »sarkastična usoda« ju zalezuje in se smehlja. Ni rešitve. »Tako bomo pili! In umirala bova oba. Skupaj... tiho in... polagoma...« Kot blaznost ju obšine ta zavest, v nekakem deliriju zaplešeta divji, blazni ples in se zgrudita... Drama je končana. To je vsebina igre, to sta glavni osebi, vse druge so stranskega pomena. Pisatelj je posvetil tudi tema dvema glavnima osebam vso pažnjo, risal ju je do zadnjih potez in z globokim poznanjem človeka z razdejano, uničeno dušo. Krepak je v svojih potezah tudi uradnik Petrovič, slabič, ki se mnogo ponižuje in pada nižje in nižje. Še boljše je risana njegova žena Paula, satanska in samoljubna naturna, brezčustvena, ki je razrušila družinsko srečo in pomagala ubijati Šubica. Ta značaj je risan zelo temno in nima niti ene svetle poteze na sebi. Vse druge osebe v drami samo ilustrirajo milje in so dobro orisane. Prva slika se zdi slabša kot druge, vendar je upravičena, da spoznamo svet, v katerem sta se gibala Šubic in Nina. Motijo morda prizori, ki bi morali biti igrani paralelno, če bi bilo mogoče, zato se vrste drug za drugim. Druga slika je pisana z veliko realitiko in je širjemu občinstvu ugajala najbolj, najfinjši in najbolj globoki in samonikli pa sta gotovo zadnji dve sliki, posebno tretja je na višku dramatične dovršenosti. Vendar me je tretja slika motila v toliko, da nisem čutil popolnega enotnega občutja v drami. Toda, to so vnanje stvari.

O tem, kako so igró vprizorili, je težje govoriti. Zdi se mi, da ima danes naše gledališče le malo ali komaj eno igralsko moč, ki ji moremo brez skrbi poveriti težjo psihološko vlogo. To smo zelo čutili tudi pri »Kasijki«. Vendar moramo reči, da je bilo »Brezdno« v splošnem bolje vprizorjeno, morda že radi manjšega števila večjih in težjih vlog. V polno zadovoljstvo je igrala samo Šaričeva; v drugi in tretji sliki smo jo v nekaterih težkih psiholoških momentih kar občudovali. Brez dvoma je pokazal tudi Gabršček v ti igri napredovanje; nekoliko težka vlo-

ga zanj sicer, a videli smo v njem mnogo vernega prizadevanja in korak naprej; isto moremo trditi deloma tudi o Pregarcu, ki pa je v razburjenih momentih prerezko kričav. Rogozova je bila dobra. Ta mnenja pišem spridržkom, ki sem ga v psiholoških vlogah govoril zgoraj.

F. B.
pr Ante Debeljak: Solnce in sence. Cena broširani zbirki 8 K, vezani 12 K. — Pravkar je izšla v založbi Tiskovne zadruge okusno opremljena pesniška zbirka Ante Debeljaka. Debeljak je najznačilnejši predstavnik tiste moderne smeri v naši literaturi, ki v prvi vrsti goji obliko. Vsa njegova zbirka je velik izraz tega stremeljenja. Glaven motiv njegovih pesmi je narava, iz katere podaja najrazličnejše slike. Zbirka je razdeljena v štiri dele, od katerih prinaša prvi slike iz narave, drugi premišljevanja iz življenja, tretji ljubezenske motive in četrti vtise iz dobe našega narodnega vstajenja. O knjigi bomo spregovorili še obširneje.

Pr Pesmi Simona Jenka izidejo v kratkem v založbi Tiskovne zadruge, in sicer v zbirki »Slovenski pisatelj«. Zbirka, ki jo je uredil dr. Glonar, bo podala vse, kar imamo od Simona Jenka. Istočasno izide tudi šolska izdaja Jenkovih pesmi.

pr »Slovenski učitelj« je dotiskan in bo ta teden razposlan. Vzrok zakasnitve je bil v tiskarni. Tudi druga številka je že v tisku. Toliko v vednost, ker se ljubznivi kolegi okrog »Učit. Tovarisa« tako veselijo na njegovo smrt. Kdor še želi list naročiti, naj to pravočasno javi upravištvu.

Cerkveni vestnik.

c V jezuitski kapeli bo danes popoldne ob 5. uri propoved. Predmet: Sodoma.

Orlovski vestnik.

Predsedstvena seja Orlovске zveze se vrši danes 8. t. m. točno ob 11. uri popoldne v zvezni pisarni. Ker je navzočnost vseh bratov nujna, prosim zanesljive udeležbe. — Predsednik.

Gospodarski odsek O. Z. ima sejo v ponedeljek dne 9. februarja ob 6. uri zvečer v Jugoslovanski tiskarni III. nadstr.

Gospodarstvo.

g Sanacija južne železnice. Južna železnica javlja dunajskim listom, da pariška pogajanja o sanaciji južne železnice niso privedla do sklepov. Avstrijski delegati so v Parizu naznanili, da so vsled razlike med prejemki in izdatki blagajne južne železnice prazne in da ni mogoče vzdržati rednega prometa brez pomoči držav, po katerih ozemlju teko tiri južne železnice. Avstrijski delegati so, izvezemsi glavnega ravnatelja, odšli iz Pariza. Pričakuje se, da bodo navedene države mogle prevzeti vse črte

južne železnice in da bo dunajsko ravnateljstvo južne železnice upravljalo te železnice na račun navedenih držav.

g Tržaška luka in države v zaledju. Iz Trsta javljajo: Pri poslednjih pogajanjih med Čehoslovako in Italijo je italijanska vlada privolila v to, da da Češki en hangar v tržaški lukij v našem. Ta hangar bo služil kot skladišni prostor za transitno trgovino s Češko, in bo stal izključno pod češkim nadzorstvom. Češka vlada je že prevzela hangar št. 53 na tržaškem Puntu Franco. Govori se, da bo italijanska vlada dala v Trstu hangarje v našem tudi Madžarski, Poljski in Bavarski, morda tudi Jugoslaviji.

g Cene živil na Poljskem. Poljska je pretežna poljedelska država, a kljub temu cene živil niso ravno nizke. Na varšavskem blagovnem trgu je stalo: Maslo 90 K, slanina 50 K, meso 45 K za kg, jajca po 3 K komad, kruh 16 K 50 vin. za kg, krompir 3 K 20 vin. kg. Od prevrata do danes so cene narastle za 200 do 500 odstotkov.

Našla se je damska ura z verižico. Dobi se pri g. Berti Lipovšek, Krašnja, p. Lukovica.

Zgubila se je večja svota denarja, zavita v brzojavko, v sredini mesta. Pošten najditelj se prosi, naj odda najdeno proti nagradi na policiji.

Potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljeni brat gospod

Simon Cvahte

danes, dne 7. febr. po daljši, mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, 10. febr. ob 11. uri popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Blag mu bodi spomin!

Mala Nedelja pri Ljutomeru, 7. februarja 1920.

Alojzij Cvahte, Olga Cvahte, posestnik, brat.

Motorno kolo s priklopnim vzrom ali brez novejšega sistema se kupi. Ponudbe na upravištvu »Slovenca« pod šifro motor 103.

Skunk's pravi, in damska garnitura je napredaj za primerne ceno. Vpraša naj se na Sv. Petra cesti 20, I. nadstropje.

Ste prehlajeni? Imate bolečine v prsih? V grlu? Ali kašljate? Imate nahod? — Dobri prijatelji v takih hudih dneh Vam je Fellerjev pravi Elza-fluid! 6 dvojnati ali 2 veliki specialni steklenici 27 K. — Zagorski sok zoper kašelj in prsne bolečine 1 steklenica 5 K.

Slaba hrana Vam je pokvarila želodec? Fellerjeve prave Elza-kroglice ga spravijo v red! 6 škatlic 12 K. — Omot in poština posebej, a najceneje! Eugen V. Feller, Stubica donja, Elza trg št. 134, Hrvatska.

500 K nagrade onemu, ki mi preskrbi 2 sobi ali 1 velko kuhinjo v me-tu ali predmestju. Ponudbe na upravo lista »Nagrada«

Prodajalica ki je zmožna samostojne ga vodstva trafike se sprejme takoj. (Prednost prodajalke z dežele. Ponudbe pod »Prodajalica«. Na Anončno eksped cijo Al. Matelič, Ljubljana Kongresni trg 3.

Sprejemala se takoj dve služkinji, rva kot sobarica druga za vsa hišna dela, proti dobri hrani in plači Emonska cesta 8, II. nadstr.

Prodajalna, dvoje skladišč in stanobni pogo i v najem se odda pod ugodnimi pogo i v najem za dobo 5 let. Reflektanti naj se zgledajo tekom 8 dni pri Ivanu Majcen, St. Janž Do enjsko.

English Lessons apply to Mr. Kastner, Drorni trg I. nadstropje from 12 to 1, or 4 to 5 p. m.—

Semena dobra in zanesljiva prodaja Josip Urbančič, trgovina s semeni v Ljubljani, Miklošičeva c. 8. Cenik na razpolago.

Harmonij

na piščalke za cerkev ali solo s tremi registri popolnoma v redu ima napredaj po vredni ceni Pačič, arbor, Jozefova ulica 4.

Dva samostojna

knjigovodja

sprejme »Balkano«, trg, šped. in kom. d. d. podružnica Ljub. ana. Predloži naj se pismene prošnje z navedbo sedajne prakse. Nastop takoj.

Malo hišo ali vilo z velikim sadnim dostopnem krajem Slovenije kupim ali zamenjam z mojo svojo udobno hišo z osmimi sobami in vrtičem v Višnji gori. Ugodna železniška zveza z Ljubljano. Pismene ponudbe na naslov: P. Višnjani pošta Višnja gora.

Kuharica k večjemu gospodinjstvu na deželi se takoj sprejme. Ponudbe pod »kuharica 531« na upravo.

Kupi se **vrč (kang a)** za mleko. — »Vrč za mleko« na upravo »Slovenca«.

Priporočajo se cenjenim čitateljem sledeče domače tvrdke:

(Za dvakratno objavo v tednu se racuna 8 kron.)

Borzni mešetar

Vučković Dragan, Zagreb, Sv. Duh 19. — Brzjavji; Vučkov. Telefon 7—17.

Brivnice

Zajc Fran, Dunajska cesta 12.

Damske krojačice

Minka Karo, Sv. Petra cesta 58.

Dimnikar

Fritz Adolf, Ljubljana, Radeckega cesta 20.

Dobava in pokladanje parketov

Bokal Anton, Ambrožev trg 9. Puh Josip, Graška ulica 22.

Elekrotehnika

»Svetla«. Mestni trg 25. Urbajs A., Linhartova ulica 4.

Go ilire

Ložar Jernej, Sv. Petra nasip 19.

Gramofoni in godbeni avtomati

Rasberger A., Sodna ulica 5.

Jaona skladišča

»Balkan«, L. Ljublj. javno skladišče, Dunajska cesta 33. (Tel. 366.)

Kavarne

»Zvezda«, Ivančič Josip, Kongresni trg.

Kleparji

Korn T., Poljanska cesta 8. Remžgar & Smerkol, Florijanska ulica 13.

Knjigarne

Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo.

Knjigoveznice

Knjigovoznica K. T. D., Kopitarjeva ulica 6. Paik Fr., Cankarjevo nabrežje 25.

Konfekcijske trgovine

Olup Josip, Pod Irančo. Schwab & Bizjak, Dvorni trg 3.

Krojači

Gestrin Ferdin., Poljanski nasip 8. Himmelreich Fran., Pred škofijo 9 II.

Lekarne

»Pri Mariji Pomagaj«, Resljeva cesta št. 1.

Mavništurne trgovine

Petkosič Jos., Stari trg 4. Schuster Anton, Stritarjeva ul. 7.

Mazinarji

Bizjak Peter, Spod. Šiška 136.

Modni saloni

Götzl Marija, Židovska ul. 8. in 7.

Modne trgovine

Magdič Pavel, Aleksandrova cesta.

Optiki

Jurman Karol, Selenburgova ulica.

Parfumerije in kozmetika »Uranus«, Mestni trg 11.

Podobarji

Pengov Ivan, Kolodvorska ulica št. 20.

Popravila gramofonov in godbenih avtomatov

Rasberger A., Sodna ulica 5.

Restoracije

»Perles«, Prešernova ulica.

Sobno slikarstvo

Zuran Martin, Mestni trg 12.

Stavbena podjetja

Černe Andrej, Sv. Petra cesta 23. Freo Viljem, arhitekt, mestni stavbenik, Gosposvetska cesta 10.

Špedicijska podjetja

»Balkan«, Dunajska cesta 33. (Tel. 366.) Uher F. & A., Selenburgova ulica št. 4. (Tel. 117.)

Trgovine z urami in zlatnino

Černe Lud., Wolfova ulica 3.

Trgovine s klobuki

Čadež Gvido, Mestni trg 14. Soklič J., Pod Irančo 2.

Trgovine s papirjem

Prodajalna K. T. D., Kopitarjeva ulica 2. »Uranus«, Mestni trg 11.

Trgovine z dežniki in solnčniki

Mikuš L., Mestni trg 15.

Trgovine z železnino in poljedelskimi stroji

Zalta & Žilič, Gosposvetska cesta št. 10. (Mar. Ter. cesta.)

Zaloge pohištva

Fajdiga Filip, Sv. Petra cesta 17.

Zajatrkovalnice

Grošel T., Poljanska cesta 7.

Zobotehniki

Zobni atelje Ferd. Palovec, Ljubljana, Dalmatinova ul. 5, poleg Kmetijske posojilnice.

Naročite »Slovenca«!

Odbetnik
dr. Ivo Česnik
vključno naznanja, da je pre-
selil odbetniško pisarno iz
KANDIG
(dr. Duhove vile)
v
NOVO MESTO
Ljubljanska cesta št. 35
(hiša g. restavracije Franceta Jakšeta).

Izgubil se je uhan z dvema biseroma
na poti iz Skofje
ulice čez trg Tabor, Radeckega cesta,
Sv. Petra c., Zmajev most in Pogačar-
jev trg. Pošten najditelj se prosi naj-
ga odda proti dobri nagradi na poli-
cijskem ravnanstvu ali pa g. A. R.
Škofja ulica 17 parter.

Iščem kompanjona

za dobičkanosno podjetje s kapitalom
300.000 kron, eventualno prodam do-
bro upeljano obrt z vsem potrebnim
materialom. Ponudbe je poslati do 30.
t. m. na upravo lista pod „Redka pri-
lika 100“

„Reprezentanca Trboveljske premo-
gokopne družbe“ Ljubljana išče

gospodično

ki je perfektna dopisovalka in tesno-
pisarica v slovenskem in nemškem jezi-
ku. Samo prvovrstne moči z večletno
praksjo naj se osebno predstavijo v
pisarni Knaflijeva ulica št. 13. Gospo-
dično izveščane v lesni stroki imajo
prednost.

Hišica z malim posestvom v okolici
Ljubljane ali Maribora se želi
kupiti. Ponudbe z navedbo cene in
natančnim opisom na upravo „Sloven-
ca“ pod šifro Hiš. ca 497.

Naprodaj imam:
krasno, 5 letno murinsulensko
kobilo
licencov, čisto pasmen, 1 1/2 letnega
simendolskega
bika
plemenjaka, krasno simendolsko
telico,
in par 6 letnih **konj** za vožnjo.
E. Vajda, Čakovec, Medjimurje.
Naslov za brzojavke: Vajda, Čakovec
za prodajo **DRVETA** i drvenih proiz-
voda potrebnih je

stručnjak

sa drugogodišnjem praksom

potpuni poznavalec svetovskih tržišča
drvet, stupiti može odmah. — Ponude
poslati „Sumsko-Industrijskom Predu-
zeću Dobričin- Drvar A. D.“, Beograd,
Strahinića Bana ulica št. 81.

MECESNE!

približno 24 m³ 8-14 cm dolgih in 1
vagon smrekovih desk 35 m/m debelih
6 m dolgih prodaja takoj **Jožef Arnež**,
Ledenice, Koroško.

Tovarna na deželi išče

strojnika

izkušenega ključavničarja — izveščane-
ga tudi v elektr. stroki za takojšnji
nastop. Ponudbe na upravnistvo

ETERNIT!

Prodaj takoj 200 m² eternita po zelo
ugodni ceni. O. BERKA, Brezovica 17.
pri Ljubljani.

KOLONIJALNO
Najcenejša dobava na debelo
FRUCTUS
d. d. za promet zem. pro-
izvodov, kolonijalnim in
drugim blagom preje
Izidor Scholler-a sin
(ustanovljeno 1883)
Zagreb, Vlaška ul. 12.
Telefon 106. Brzojavi: Fructus.
ŠPECERIJSKO
BLAGO

Veletrgovina
M. Oswatitsch, Celje
ponudi
po najnižjih dnevnih cenah
žgano apno
iz lastnega apnenika
Cement
(Roman, Silikat, Portland)

Drva za kurjavo
Premogovne brikete
lastna izdelovalnica.

Občinski zastop v Radgoni je sklenil
prodati svojo

opekarno v Borec

pri Križevcih, okraj Ljutomer. Kupci
se vabijo, naj se zglasijo pri mestnem
uradu v Radgoni potem si lahko ope-
karno pod vodstvom ravnatelja ogleda-
jo. Kupni pogoji so na razpolago
pri mestnem uradu v Radgoni.

Frezo, skobelnik,

mizno okrožno žago in leseno stru-
galno mizo prodaja takoj **Električna**
družba Ledenice, Koroško. Zglasiti se
za ogled in pogajanja pri **Jožefu Ar-
než**, pošta in postaja Ledenice.

Vreče

vsake vrste in v vsaki množini
kupi v vedno ter plačuje naj-
bolje trg. firma **J. Kušan, Kranj**,
Gorenjsko.

Električna sila

se odda v najem z obširnimi poslojem,
10 minut od kolodvora. Vpraša se pri
Električno strojni zadrugi v Mengšu.

Več partij
dobrih
opekarjev
se sprejme pri kranjski stavbeni
družbi v Ljubljani, Levstikova
ulica 19. 511

KOLAR

se išče. Hrana in stanovanje v biš.
Plača po dogovoru. Oglasiti se je:
Cesta na Kodeljevo št. 8. Ljubljana.

DRVA

suha, mehka in trda, žagana in ceplje-
na, dobavi in pripelje na dom **Srebot-
njak** Kolodvorska ul. 31.

Potrjim srcem javljam
vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem prežalostno vest,
da je naš nad vse ljubljani,
nepozabljeni sin oziroma brat,
gospod
Ivan Cvetko
v 43. letu svoje starosti, dne
dne 4. t. m. ob 1. uri popoldne,
previden s sv. zakramenti v
Gospodu zaspal.
Pogreb bo v petek, 6. sve-
čana ob 9. uri dopoldan.
Bodi mu zemljica lahka.
Imeno pri Podčetrtku, 4. II. 1820.
Žalujoči ostali.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, pri-
jateljem in znancem prežalostno vest, da je preminula
naša predobra hčerka, sestra, mamica, gospa
Dora Podgorelec roj. Klobutar
dne 6. februarja 1920 ob 11. uri popoldne.
Pogreb se vrši v nedeljo 8. t. m. ob 4. uri popoldne
iz hiše žalosti na domače pokopališče.
Tržič, dne 7. februarja 1920.
Žalujoča rodbina Klobutar.

Stara in nova, rudeča in bela

vina
stalno naprodaj. Pobljiza poja-
snila pri **E. Vajda**, kletarstvo,
Čakovec, Medjimurje.
Naslov za brzojavke: Vajda, Čakovec.
Telefon 4 in 33.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi olj-
nate portrete na platno izvršuje umet-
niško po vsaki
fotografiji **Davorin Rovšek**
prvi fotografski in povečevalni zavod
Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 34 a

Lovci!
Prispel je svež francoski
Strychnin
za pokončavanje ropar. „Adrija“ med.
drogerija in prod. strupov B. Čvančara,
Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

Cigaretni papir

sledede vrste: **Golub, Club,**
Abadie, in Samum pripo-
roča na debelo **URANUS-**
PAPIRNICA, Ljubljana,
Mestni trg 11. 418

Avto- PNEVMO

(gumi)
Pirelli
Michelin
Gvodrigh
dobavlja
takoj

J. GOREC,
Ljubljana.

Zahvala.
Za tolažilne obiske,
izražena sožalja, udelež-
bo pri pogrebu našesrčno
ljubljen hčerke, sestre,
tete in svakinje, gospo-
dične
Marije Vavpotič
učiteljice
se srčno zahvalujemo,
zlasti še gosp. dr. Volav-
šku za njegov požrtvo-
valen trud in lajšanje
težkih ur bolezni.
Naj bo vsem stotero
povrnjeno.
Žalujoči ostali.

Hočete obdržati svojo
lepoto? Hočete imeti
kakor baržun mehko
kožo? Nočete solčnih
peg mozoljev in ogrcev?
Uporabljajte **Fellerjevo**
pravo Elza obrazno, ko-
že obvarujočo pomado!
Občudovani bode! Za-
vidani! 1 lonček 6 K,
No. III močnejše vrste
9 K. K temu Fellerjevo
najfinejšo lilijnomlečno
milo 15 K.
Mučijo Vas kurja
očesa? Fellerjev
pravi turistiški
obliž učinkuje
brez bolečin hitro in zanesljivo. — Nobenih
kurjih oces več! Nobenih žuljev! Nobene-
trde kože! Mala škatljica 3-50 K, velika ška-
tljica 5-50 K. — **Zelite še kaj? Fellerjeve**
Elza umivalne pastilje (Kolonjska voda) i
škatlja 5 K. — Fellerjev šipalni prašek proti
potenju, 1 škatlja 5 K. — Fellerjev mentolni
6 dvojnati ali 2 veliki steklenici specijalni 7 K. — Najboljši parfum
z najfinejšim duhom od 8 K naprej. Najfinejši Hega-puder Dr. Kluger,
bel, roza in rumen, 1 velika škatlja 12 K. — Močna Francovka v ste-
klenicah po 6 K in 16 K. — Omet in poština posebej a najceneje. —
Eugen V. FELLER, lekarnar, Stolica Donja, Elza trg 134.
Hrvatska.

Naročajte in širite „Slovenca“!

Restavracija
v knez Auerspergovih Toplicah na Dolenjskem se da za l. 1920
v najem. Ponudbe je vpsolati na: Drzavno nadzorništvo veš-
posesiva kneza Auersperga v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1
do 25. februarja 1920. 518

Restavracijo „Pri Slonu“ v Ljubljani

sem prevzel s 1. februarjem. Naznanjam to slavnemu občinstvu,
ki ga vabim na obilni poset. — Vsak čas topla in mrzla jedila,
dobra vina, sveže pivo.

Aleš Zalaznik,
bivši dolgoletni kuhinjski šef hotela „Union“ v Ljubljani.

Kristalna soda

Radi došlih surovin se prične z odpošiljativjo kri-
stalne sode v približno desetih dneh. Blagohotne na-
roče na tvornico mila in sode **Ignac Fock** v Kranju.

Komisija „Balkan“, Ljubljana nudi večjo množino

rozin, cveč, rožičev in kave

po nizkih cenah. Prodaja se samo na debelo.

Trgovino

z mešanim blagom ali špecerijo, oziroma
tudi prazne trgovske prostore s primernim
stanovanjem v prometnem kraju Slovenije,
išče v najem ali nakup reelen trgovec. Naslov
reflektanta pove uprava lista pod št. 450.

Namesto posebnega obvestila.

Naša ljuba mamica, oziroma stara mati in
tašča, gospa
Franciška Sterle
je včeraj, previdena s tolažili svete vere, mirno
umrla.
Pogreb predage pokojnice bo v **nedeljo**,
dne 8. februarja ob pol 4. uri popoldne iz hiše
žalosti v Knaflovi ulici št. 10.
V Ljubljani, dne 7. februarja 1920.
Rudolf Sterle, **Antonija dr. Ravniharjeva,**
svetnik višjega deželnega sodišča, sin. **Marija Funtkova,**
hčerl.
Vsi ostali sorodniki.
Mestni pogrebni zavod v Ljubljani